

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA június 23.

172. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

A doorni Coriolanus

Tizenötmillió német ellen emeli Hohenzollern Vilmos a tolvailás vádját, amikor a fejedelmi vagyonok kisajátítását lopásnak minősíti. A doorni Coriolanus, ha fehére, talán volszk csapatokat is vezetne a germán Róma falai alá, amiért a plebs száműzte és most a kincseire is szemet vetett. A Coriolanusok csak patricius-hazafiságot ismernek, a plebejusokat a külső ellenség-nél is jobban gyűlölik. Azonfelül a Coriolanusok hazafisága szentséggé avatott előjogaik függvénye és mi-helyt prerogatíváikon rés támad, ké-szek szembefordulni saját hazájukkal is, hogy sérelmüket megtorolják.

Az a bizonyos Caius Marcius Coriolanus, aki kétezernegyszáz évvel ezelőtt a volszkokat Róma ellen vezette, valóban a hazájáért kapott sebekből borítva vonult exiliumba. Haláltmegvető bátorsággal ő vette be Corioli városát és pusztán az volt a bűne, hogy az államot nem a nép egyetemes akaratának, hanem csak a kiválasztottak uralmának kifejezőjéül értékelte. Amikor a nép éhezett, csak azzal a feltétellel volt hajlandó neki gabonát adni, ha lemond arról a jogáról, hogy tribünusai révén befolyjon az államügyek intézésébe. Ezért és az alsóbb néposztályok kihívó becsmérléséért vált hazátlanná és esett áldozatul egy tragikus belső konfliktusnak.

Milyen sebeket mutogathat azonban a doorni Coriolanus, aki olyan shakespearei páthosszal döngi a német nép fülebe: tolvaj! Jól ápolt testét, amelyet a császári trónhoz való igénye jelöl "caudidába burkol, egyetlenegy karcolás sem ékteleníti és külsején mindössze az a változás történt, hogy egykor csupasz állat szakáll takarja. És panaszkodhatik-e a halátlanságról, amikor népe az imperatori parancsra vállalt apokaliptikus szenvedéseket havi ötvenezer aranyárka apánázzsal viszinozza? Ki az oka, hogy trónját elvesztette: a nép-e, amelyet ő hajtott milliószámra a halál sarkója alá, vagy ő, akit hatalma végheteifenségébe vetett hite a történelem kerekéi közé dobott? Ő csak az elgondolásban volt vakmerő, a kivittel a német nép művelt csodát és ha hozott hősi áldozatok jogot adnak az uralomra, ez a jog a német népet illeti meg, amely a most lefolyt népszavazás tanúsága szerint elfordult volt császáráról. Caius Marcius a saját mellét tette ki veszedelemnek hazája érdekében, kései epigonja a népet tartotta maga elé paizsul. A doorni Coriolanus nem vágthatja a németek szemébe azt, amit Caius Marcius mondott a plebsnek: »Ti emberalakba bujt ludak, akiket rabszolgák kergetnek meg... hátul a seb... piros hát... halovány arc a félelemtől...« A doorni Coriolanus felháborodása nincs olyan szálakkal pszichológiailag megalapozva, mint elődjéé.

Ugy mondják, bibliás ember lett az excsászár, állandóan a szentírászt forgatja és abból merít vigasztalást kényszerű remetésgében. A tizparancsolatnak a magántulajdon sértetheifenségére vonatkozó pontját szegezi most szembe azzal a törek-

véssel, hogy vagyonát a német népjárára törvényes formák közt kisajátítsák. Am ha az a filaloni, hogy »ne lopj«, alkalmazható volna az állami kisajátításra, akkor ugyanebbe a kategóriába kellene sorozni a kisajátításoknak azt a láncolatát, amely a világháboru alatt a német császári imperializmus haditerveit előmozdította. Kisajátították a harangokat a templomtornyokból, a mozsarakat a háztartásokból, kisajátították buzaföldeket legázolásra,

hidakat lerombolásra, házakat szél-lövésre, kisajátították számtalan ifjú életet, hogy hekatombát halmozzanak belőlük, amelytől a rex et imperator diadalmasan hordozta körül tekintetét a pusztítás szörnyű művén. Csak a vandalizmus adhat igazolást a kisajátításnak, a népjóléti célok szolgálata nem? Milyen elvagyult kispolgári önzésnek adta tanujelét Hohenzollern Vilmos, amikor vagyona védelmében ilyen féktelen demagógiával kifakadt ahelyett, hogy

már elege alávetette volna magát népe döntésének és ezzel a törvény-tisztelet, az önmegtagadás és áldozatkészség fejedelmi példáját nyújtotta volna. Méltatlankodásából, amely egyébként korainak bizonyult, mintha Shakespeare Coriolanusának dihe süvítése a német nép felé: »Hitvány kutyák, kiknek lélegzetét úgy gyűlölöm, mint a bűzhödöt mocsárt s kegyét becsülöm, mint a temetetlen halott maradványát, amely légemet megrontja.«

Kiélesedett a harc a radikális párt jobbszárnya és a centrum között

A miniszterelnök nem hajlandó felelni a névtelen támadásra — A beogradi polgármester a belügyminiszter ellen

Beogradból jelentik: A pünkösdi szünet után újból erőre kapott politikai életnek mindjárt az első napon nagy szenzációja van, amelyet a *Politika* című beogradi lapban a radikális párt belső harcáról megjelent nyilatkozat okozott. A nyilatkozatban

egy magát meg nem nevező radikális képviselő, volt miniszter, rendkívül éles támadást intéz Ninesics külügyminiszter, Makszimovics belügyminiszter, Szrskics törvényegységségi miniszter és maga Uzunovics miniszterelnök ellen is.

Különösen Ninesics külügyminiszter ellen élezi ki erősen támadását a nyilatkozó. Ez a cikk politikai körökben óriási feltűnést keltett és ebben a radikális párt belső küzdelmei újabb fázisának bevezetését látják. A megtámadott politikusok egyelőre semmilyen formában sem válaszolnak a támadásra és nyilván arra várnak, hogy a cikk névtelen szerzője nyíltan is kiálljon a porondra. Az a meggyőződés alakult ki minde-

nütt, hogy a nyilatkozat Pasics legszűkebb környezetéből származik s

Pasics hívei ezzel kesztyűt dobtak a radikális párt centrumának, végső céljuk pedig az, hogy a jelenlegi kormányt megbuktassák és Pasicsot visszasegítsék a miniszterelnöki székbe.

Radikális körökben ugyan igyekeznek a dolgot úgy feltüntetni, mintha csupán a *Politika* intrikájáról volna szó, ezzel a verzióval azonban nem sikerült megfelelő hangulatot teremteni, minthogy világos, hogy az akció nem ennék a lapnak a szerkesztőségéből indult ki, hanem azt ugyanazok a körök irányítják, amelyek annak idején Makszimovics és Szrskics ellen nyíltan is felléptek. Komplikálja a helyzetet az, hogy ez a nagy horderejű támadás éppen akkor érkezik, amikor Beograd városában a legádázabb harc indult meg a községi választások jelölésével kapcsolatban a radikális párt két frakciója között és a harc központjában Makszimovics belügyminiszter áll.

Harc a beogradi polgármesteri székért

A községi választások körül folyó harc a keddi napon nagyobb méreteket öltött.

Bebics Milos polgármester-helyettes erős akclót fejt ki és mindenáron keresztül akarja vinni, hogy a helyi pártbizottság hivatalos jelöltjével szemben önmagát választassa meg Beograd város polgármesterének.

Bebics kedden is több választógyűlést tartott, amelyen élesen támadta a helyi bizottságot, **Makszimovics** Bozsó belügyminisztert.

Bebics és hívei attól tartanak, hogy **Makszimovics belügyminiszter még a választások előtt felfüggeszti állásából a polgármestert,**

miáltal kiesik kezéből az a hatalom, a mit a választások ideje alatt a város adminisztráció vezetése jelent

Uzunovics miniszterelnök nyilatkozata

Uzunovics miniszterelnök este fél hat órakor Nisből visszaérkezett Beogradba és azonnal a kabinetjébe sietett, ahol fo-

gatta **Ninesics** külügyminisztert, **Tritunovics** Misa közoktatásügyi minisztert és **Nesics** Ljuba prágai követet.

A miniszterelnök este fél kilenckor hagyta el hivatalát és a rá várakozó újságíróknak a *Politika* cikkéről a következőket mondotta:

— A *Politika* objektivitását igen magasra becsülöm és azért szeretném megmondani a lap főszerkesztőjének, hogy

jól tette volna, ha leleplezi a cikk szerzőjét — volt minisztert és képviselőt,

abban a formában, ahogy a cikk megjelent, névtelenül, nem tudok rá érdemi-leg válaszolni, mert **sokkal kedvezőbb helyzeifben vagyok, mint a névtelenség mögé rejtőző politikus.** Nem mondhatom meg neki, mert nem tudom, hogy kicsoda, hogy **nem volt beavatva a dolgokba, itélete tehát nem helyes.**

Az újságírók igyekeztek konkrétbb nyilatkozatot kapni a miniszterelnöktől, aki azonban **elzárkózott a bővebb nyilatkozattétel elől,** csupán annyit jegyzett meg meg, hogy a cikkben említett mi-

niszterek sem tartották érdemesnek, hogy a szerzőnek válaszoljanak.

Sztanojevics Aca Beogradban

A politikai helyzet kiéleződését mutatja az a körülmény is, hogy a keddi napon megérkezett Beogradba **Sztanojevics Aca a radikális párt ősz vezére is.**

Aláírták a jugoszláv-albán kereskedelmi szerződést

Kedden délután törént meg ünnepélyes keretek között a jugoszláv-albán kereskedelmi szerződés aláírása. Az aktuál jugoszláv részről **Ninesics** külügyminiszter, **Ribarzs** Ottokár meghatalmazott miniszter és **Markovics** Bogdán osztályfőnök, albán részről pedig az egész delegáció jelent meg. A szerződést a jugoszláv kormány nevében **Ninesics** külügyminiszter, az albán köztársaság elnöke nevében **Tutulana** volt albán igazságügyminiszter, a delegáció vezetője és **Dzsafa Villa** bég külügyminiszteri osztályfőnök írták alá. Az okmány kereskedelmi és hajózási szerződést, továbbá határmenti forgalomról szóló és állategészségügyi konvenciókat foglal magában.

Létrejött a jugoszláv-magyar állategészségügyi konvenció

A jugoszláv-magyar tárgyalások állategészségügyi konvenciók megkötése iránt kedden tovább folytak. A meg egyezés már teljesen készen van, csak a megszövegezése van hátra.

A bolgár külügyminiszter Beogradban

Buroff bolgár külügyminiszter szerdán Párisból jövet átutazik Beogradon. A bolgár külügyminiszter előreláthatólag találkozni fog Ninesicssel. **Vakareszki** bolgár követ kedden felkereste Ninesicset és informálódott, vajjon ohaj-e találkozni a bolgár külügyminiszterrel. Ninesics nem adott végleges választ, de beavatott körök szerint a találkozás meg fog történni.

Három miniszter fogja képviselni a kormányt a prágai szokol-ünnepélyen

Tritunovics Misa közoktatásügyi miniszter kedden délután meglátogatta **Uzunovics** miniszterelnököt és megállá-

podott vele, hogy a prágai nemzetközi szokolünnepeken ő, továbbá *Trifunovic* Dusan hadügyminiszter és *Superina* postaügyminiszter fogják a kormányt képviselni. A miniszterek valószínűleg e hó 30-ikán utaznak Prágába. Ez alkalommal *Trifunovic* Misa, mint vallásügyi miniszter át fogja venni a kormány nevében a Csehszlovákiában emelt szerb katonai síremlékeket és pedig Prágában, Olmützben és Trencsénben.

A kereskedelmi miniszter Szkoplyében

Dr. *Krajacs* Iván kereskedelmi miniszter kedden délután elutazott Szkoplyébe. A miniszter a pályaudvaron találkozott *Petrovics* Nasztáz volt belügyminiszterrel, akit meghívott szalonkoosijába. *Krajacs* és *Petrovics* Nasztáz Jagodináig együtt utaztak és bizalmas beszélgetést folytattak.

Radics István Zagrebba érkezett

Zagreből jelentik: *Radics* István volt közoktatásügyi miniszter kedden reggel hét órakor Zagrebba érkezett. *Radics* legutóbb a Dubrovnik melletti Vilnán nyaralt és üdülését azért szakította meg, mert néhány fontos pártügyet el akar intézni Zagrebban. Utközben hétfőn néhány órát töltött Szarajevóban, ahol konferenciát tartott híveivel. *Radics* kijelentette Szarajevóban, hogy legközelebb a gyűlések egész sorozatát fogja Boszniában megtartani.

Radics István most egy hétig Zagrebban marad, majd orvosai tanácsára tovább folytatja megszakított nyaralását valamelyik horvát furdőhelyen, valószínűleg a Krk szigetén levő Baskán. *Radics* itt néhány hetet fog tölteni és közben ellátogat a horvát tengerpart több községébe, ahol gyűléseket fog tartani.

Radics István kedden délelőtti pártjának vezetőivel tárgyalt, délután pedig a Dom szerkesztőségében dolgozott.

Az új dobrovoljác-törvény új helyzetet teremt az agrárreform terén

Ujabb 2000 dobrovoljác-törvényt vesz el a földet — Az állam a föld értékének csak a tizedrészt téríti meg a tulajdonosoknak

Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi agrárhivatal a napokban készült el annak a statisztikának az összeállításával, amely a noviszadi kerületben a dobrovoljácoknak kiutalt földekre vonatkozott. Ezt a kimutatást és annak mellékleteit az új dobrovoljác-törvénytervezet megszövegezésénél szintén figyelembe fogják venni.

A statisztikai adatok szerint a Vajdaságban osztották ki a legtöbb földet a földigénylő dobrovoljácoknak. A kiosztott 850.000 hold földnek a túlnyomó százaléka a Vajdaságra esik. A kiosztott földekből leginkább az ószerbiai dobrovoljácokat elégitették ki, de igen sok hercegovinai és likai is kapott földet a Vajdaságban.

A noviszadi agrárhivatal adatai szerint az agrárreformminisztérium elhatározta, hogy újabb 2000 dobrovoljác-törvényt vesz el a kiosztott földterületeket, mivel az 1919. évi ideiglenes dobrovoljác-törvény értelmében nincs joguk az államtól kiosztott földre. Azoknak, akiktől újabban elveszik a földet, legnagyobb része azért nem kaphat földet az államtól, mert a korábbi szerb kormány 1917-ben csak azoknak a szerb hadsereghez tartozó közegeknek ígért földet, akik földműveléssel foglalkoznak. Eszerint dobrovoljác-tisztek vagy nem földművelők ezentúl egyáltalában nem részesülhetnek az állam földkezdvezményében.

Az új dobrovoljác-törvénytervezeti kapcsolatban az agrárreformminisztérium elhatározta, hogy megállapítja annak az összegnek a magasságát, amelyet az állam a nagybirtokosnak fizetendő kártérítésként fog fizetni. Ez az összeg holdanként legfeljebb ezer-ezernégy száz dinár lesz, ami a föld va-

lóságos értékének csak tizedrésze.

Egészen természetes, hogy az új dobrovoljác-törvény — amelynek megszüntetésére csak a télen kerülhet a sor — egészen új helyzetet fog teremteni az

A félkegyelmű mostohalány halála

Mérgezéssel vádolnak egy urbászi asszonyt

Vrbászról jelentik: A kulai járásbíró-ság utasítására letartóztatták Vrbászban *Radojesics* Zorka 36 éves asszonyt, aki a vrbászi kendergyárban dolgozik. A letartóztatott munkásasszonyt azzal vádolják, hogy mostoha lányát megmérgezte.

Radojesics Zorka vadházasságban élt *Tosikin* Jánossal, akinek egy kilenc éves, nem teljesen épelmű leánya van. Az asszony kegyetlenül bánt a félkegyelmű kis Katicával. Ütötte-verte a vézna gyermeket és legkevésbé sem titkolta, hogy a kislány utjában van.

A múlt hónap közepén egy napon *Radojesics* Zorka átment szomszédjához, *Szakáll* Józsefnéhez és mérget kért tőle svábbogarak irtására. *Szakáll* adott egy dobozban mérget. Néhány nap múlva a kis *Tosikin* Katica megbetegedett és három napi szenvedés után május 31-én meghalt. Az orvos a halál okául tüdőgyulladást jelölt meg a halotti bizonyítványban.

A kislányt eltemették, a temetés után azonban suttogni kezdtek a szomszédok, hogy a félkegyelmű Katica nem természetes halállal halt meg. A gyamu egyre jobban terjedt a faluban és június 15-én *Szakáll* Józsefné a csendőrségen följelentette *Radojesics* Zorkát, hogy

agrárreform terén, amely elsősorban abban fog megnyilvánulni, hogy lényegesen kevesebb számú dobrovoljác fogja ezentúl az állam földkezdvezményét élvezni.

mostohalányát méreggel tette el láb alól.

A feljelentés alapján *Kraljev* csendőrmester és *Vlahovics* csendőr házkutatást tartottak *Tosikin* János lakásán. A konyhában egy polcon megtalálták a mérget maradványait egy újságpapírba csomagolva. *Radojesics* Zorka azonban azt mondta, hogy a svábbogarak irtásához használta el a hiányzó részt. A csendőrség nem adott hitelt az asszony vallomásának és tovább vallatta, míg végre beismerte, hogy mostohalánya többször odament a polchoz és kezére szórta a zöldesszínű mérget és nyalagatta, mert azt hitte, hogy cukor.

A csendőrség jelentése alapján dr. *Rack* kulai járásbíró, dr. *Miskovics* járási orvos, dr. *Popovics* vrbászi községi orvos és *Kraljev* csendőrmester jelenlétében pénteken exhumálták a kis Katicát holttestét. A hulla belső részeit elküldték a beogradi állam vegyvizsgáló intézetbe, hogy megállapítsák, hogy a halált valóban mérgezés okozta-e.

Radojesics Zorka ellen most több feljelentést tettek a csendőrségen magzat-elhajtás miatt is. A letartóztatott asszonyt beszállították a kulai szolgabíró-ság fogházába.

Olaszország

a Népszövetség genfi székhelye ellen

Az olasz kormány átiratot intézett a Népszövetség főtthkár-ságához a svájci fasiszta-ellenes tüntetések miatt

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* diplomáciai munkatársának jelentése szerint az olasz kormány megtette a kezdeményező lépéseket a Népszövetségnél a *Nemzetek Szövetsége székhelyének Genfből való áthelyezése érdekében*. A Népszövetség legutóbbi ülészsaka alatt lejátszódott svájci fasiszta-ellenes tüntetések miatt a fasiszta lapok tudvalevőleg erőlyesen felszólították a kormányt, hogy követelje a Népszövetség székhelyének Genfből való áthelyezését. Ezzel kapcsolatban

az olasz kormány most átiratot intézett a Népszövetség főtthkár-i hivatalához, amelytől azt

kívánja, hogy a Népszövetség minden összeüvételét más-más helyen tartsák meg, mert Genben a szövetségi hatóságok nem képesek megvédeni a *Nemzetek Társaságának területen kívüli jogait és minduntalan sérelem éri Olaszországot*.

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az akció mögött maga *Mussolini* áll. Az ügy Svájcban kinos fel-tűnést keltett annál is inkább, mert az olasz átírat a Népszövetség kénytelen lesz foglalkozni szeptemberi ülészsakán.

Az olasz álláspont honoralásáról azonban aligha lehet szó, mert Anglia és Franciaország ellenezni fogják.

Kövé válik, aki vasárnap dolgozik

A meséknek és legendáknak nem kell határátlépési bizonyítvány

Néhány hét előtt a romániai magyar lapokban megírták, hogy Nagyvárad környékén fantasztikus hírek terjedtek el egy isteni csodatételről. Két földműves — mondták ezek a hírek — vasárnap hajnalban kiment a földjére szénát kaszálni. Még napkelte előtt hozzáfogtak a munkához, a kaszállással készen is voltak s akkor nekiültek jóízűen falatozni. Reggelizés után kocsira akarták rakni a lekaszált szénát, ekkor azonban megszólalt a misére hívó harangszó. A két gazda nem törődött a harangszóval, tovább folytatták a munkát. Egyszerre csak ugyanabban a pillanatban mind a két ember megmerevedett. Kövé váltak, úgy, amint ott álltak a kocsinál, egymás mellé fordulva, vasvillával a kezükben.

A híradás nyomán megindult a vizsgálat s természetesen kiderült, hogy a fantasztikus »csuda« nem igaz, nem igaz még abban az elihető formában sem,

hogy a két embert villámsújtotta, vagy hirtelen merevgörcsöt kapott. A népiantázia eremtelte meg az egész történetet, a reitenetes büntetést azokra, akik megszenegtelenítették a vasárnapi szent napot...

Az, hogy Romániában kiderült, hogy a história nem igaz, semmiképp se volt akadály annak, hogy az egész fantasztikus csodatétel históriája át ne kerüljön Jugoszláviába. Vasárnap délelőtti a határ felől jövek hozták a hírt, amely percek alatt elterjedt, hogy odaát magyar területen pontosan megismétlődött a romániai eset. Két tompai magyar a múlt vasárnap kiment a mezőre repcét kaszálni. Mikor a repcét kocsira akarták rakni, megszólalt a harang s abban a pillanatban lesújtott az Isten büntetése, a vasárnapi ünnepe megsemmisítő két magyar — kövé meredt.

Bár nyilvánvaló volt, hogy az egész történet Romániából ide átlépett mese,

mégis érdeklődünk Kelebián, hogy megtörtént-e az eset.

Kelebián nagy csudálkozással fogadták a hírt, hogy mi ott kerestük a kövé vált embereket. Ott úgy tudják, hogy az eset megtörtént, azonban nem magyar, hanem jugoszláv területen.

Mindebből nyilvánvaló, hogy az eset, amelyről babonás félelemmel suttoznak ma is, épp oly kevéssé történt meg itt, mint Magyarországon, vagy Romániában... A legendák és mesék terjednek. Előttük nincs határvonal s fölük nem kérnek határátlépési bizonyítványt.

Szeretnék szántani, Ford-traktort hajtani

A Ford-karaván bevonulása Szuboticára

A Ford-gyár kétségtelenül ért a reklámesimáláshoz is, Ford autót és reklámmot csinál s abban, hogy az autó tömegcikké kezd lenni, Fordnak van a legnagyobb része. Az ő autójának s az ő reklámjának.

Kedden délután végig töfögtek Szubotica uccáin a különböző típusu Ford-autók. Tizenkét Ford-kocsi, ez a Ford-karaván, amely most a világot járja. Az autók frissek, csinosak s nem ártott meg nekik az ut viszontagsága, sem az, hogy Szuboticára zuhogó nyári zivatarban vonultak be. Az eső dacára is elég sok nézője akadt ennek a gyorsan szárguló modern karavánnak, ha a felvonulás nem is sikerült éppen úgy, amint számították.

A bemutatott Ford-autók közt volt csukott autóbussz, pompás szalonkocsi, teherszekér, élelmiszerszállító vagon, minidax, amit a népszerű gyár gyárt. A Ford-karaván perspektívát nyit a közeljövőre, amikor a gazda autón hozza be a buzát, autóval hordják haza a szalmát a mezőről, autón szállítják a piacra a zöldséget. Közel van az idő, amikor a népdalt travesztálni kell s a szerelmes parasztlányt azt éneklő:

Szeretnék szántani,
Ford-traktort hajtani,
Ha rózsám eljönne
A benzint tartani.

A karaván Szuboticáról tovább vonul — bemutatni az autótípusokat s meghódítani a Ford számára a hitetleneket és a habozókat

Szélhámos

katonaszökevényt fogott a bezdáni rendőrség

Baranyában több betörést követett el

Szomborból jelentik: A bezdáni csendőrség letartóztatott egy *Hajfeld* Szlavkó nevű huszonkét éves fiatalembert, aki Baranyában és Bácskában több betörést követett el.

Hajfeld Matesics Ferenc álnév alatt jelent meg Bezdnában, ahol a 41-ik gyalogezred katonai szállitójának adta ki magát és több gazdától babot és egyéb élelmiszert vásárolt. A fiatalember, aki lovon érkezett a községbe, olyan gyanusán viselkedett, hogy egy rendőr igazolásra szollitotta fel. *Hajfeld* nem tudta magát kellő módon igazolni, mire a rendőr beszállította a rendőrséghez, ahol kiderült, hogy katonaszökevény és számos büncselekmény terheli lelkiismeretét.

A rendőrség megállapította, hogy *Hajfeld* Baranyából, *Knezsevi-Vinograd*-ról érkezett Bezdnába. Baranyában több betörést követett el, a lovat is ott lopta egyik gazdától. Mindezekon kívül az elmúlt hónapban *Knezsevi-Vinograd*on megtámadott egy ottani földművest, akit késsel úgy összeszurkált, hogy a szerencsétlen ember hetekig az ágyát őrizte.

A katonaszökevényt a bezdáni csendőrség beszállította a szombori ügyészséghez, ahol bünlajstromát most állítják össze.

KISEBBSÉGI ÉLET

Tíz ruszinszkói képviselő aláírásával tiltakozó memorandumot nyújtottak át Cserny miniszterelnöknek. A memorandum, mely Ruszinszkó új közigazgatási beosztása ellen foglal állást, így hangzik: »Ruszinszkónak egy megyévé való átalakításáról szóló hír nagy meglepetést kelt a Ruszinszkó parlamenti képviselői sorában, mert mindaddig a kormány tagjai közül senki sem tárgyalt velük e kérdésről, dacára annak, hogy Ruszinszkó autonóm szojmjának összehíváság elsősorban ők hivatottak és illetékesek Ruszinszkó érdekeit képviselni. Az alulírott képviselők a leghatározottabban tiltakoznak Ruszinszkónak egy zsupává való átalakítása ellen és pedig a következő okokból: Mindaddig, amíg életbe nem lép Ruszinszkó autonómiaja, amíg nem hívják össze az autonóm szojmot és nem állapítják meg a végleges határokat, nemcsak időelőtti, hanem törvényellenesnek is tartjuk a mai megyei szervezet megváltoztatását. Mert a békeszerződés és a csehszlovák köztársaság alkotmánytörvénye harmadik és negyedik paragrafusában és Podkarpatská Rus generális statutumai értelmében a helyi közigazgatás ügye kizárólag a szojm hatáskörébe tartozik. Ennek következtében csakis a szojmnak van joga határozni a megyék szervezete és a megyei határok és székhelyek megváltoztatása tárgyában, mert a megyei szervezet elsősorban helyi közigazgatásnak tekinthető. Tekintettel arra, hogy az 1920. évi 479. számú kormányjavaslat, mely az 1920. évi 210. számú törvény alapján felhatalmazza a kormányt a nagy-zsuparendszernek Ruszinszkóra való kiterjesztésére és ellenkezik a békeszerződés és az alkotmánytörvény rendelkezésével, ezért a békeszerződés értelmében érvénytelen. Ruszinszkó gyéren benépesített hegyes vidék; alakja hosszú, szűk szalaghoz hasonlít, melyet csak egy transzverzális vasutvonal szel át. E földrajzi fekvés következtében és az elégtelen közlekedés mellett a lakossága szempontjából nagy kárt és megterhelést jelent, ha egyes vidékekről 80 kilométeres gyalogut és 200 kilométeres vasuti utazásra van szükség a megyei hely elérésére.«

*

Irredenta-vádat emeltek dr. Bernády György, Marosvásárhely magyar polgármestere ellen a belügyminisztérium-vadának és kiküldte Stare belügyminál, mely természetesen hitelt adott a nisztériumi vezérfelügyelőt a vizsgálat lefolytatására. Erdély magyarsága kíváncsian várja a vizsgálat eredményét, bár meg van győződve, hogy a vádatkat Bernády ellenségei bosszúból emelték a magyar polgármester ellen.

*

A paktumról dodonai nyilatkozatot tett a román kormány egyik tagja, válaszul az ellenzéki sajtó támadásaira. »A kisebbségekkel — mondotta — csak választási paktumunk volt. A magyar párttal kötöttünk egy paktumot, az úgynevezett csucsai egyezményt, de ezt a magyar párt felmondotta. Másfelől ez a paktum magától megszűnt a magyar pártnak a liberálisokkal kötött egyezsége következtében. Az új egyezség, amelyet ezzel a párttal kötöttünk, csak a választásokra szól. Amint a választások bevégeződtek, nincs semmiféle lekötésünk a magyarok képviselőivel szemben. Ezek bizonyára olyan magatartást fognak választani, amint a romániai magyar nép és pártjának érdekei kívánják. Ami azokat a vádakot illeti, hogy hozzájárulhatunk olyan egyének felöléséhez, akik a múltban ellenségesek voltak a románokkal szemben, meg kell jegyezni, hogy nem szabhattuk meg a magyar pártnak, hogy milyen felöltet állítson. De

a magyar pártnak és a népnek érdekében, amelyet képvisel, a kormány azt tanácsolta a párt vezetőinek, hogy eszközölje ki Szele Béla és Barabás Béla visszavonulását. Ha ez nem történik meg, a következmények maguktól előállnak és a magyar nép bizonyára nem fog nyerni a dologból.«

*

Szülő Géza, a szlovenszkói keresztényszocialistapárt vezére, aki Genfben résztvett egy kisebbségi konferencián, hazatérése után nyilatkozott a genfi konferencia főpontjáról: az illetőségi kérdéssről. »A konferencián — mondotta — kifejtettem, hogy miután a békeszerződések szerint és az alkotmánytörvény szerint is Szlovenszkó és Ruszinszkó területén az illetőségre vonatkozólag a magyar közjog és közigazgatási jog van érvényben és a magyar közjog az illetőség hallgatóság megszerzését elismeri, ennek következtében állás-

pontunk az, hogy a csehszlovák kormányzat intézkedése és a bíróság azon döntése, amely a hallgatóság illetőséget el nem ismeri, törvénysértő. Teljesen jogtalanul történt, ha valaki ezen törvénysértés következtében illetőséget és állampolgárságát elvesztette és ez a jogsérelem feltétlenül reparálandó. Meg kell adni annak a lehetőségét, hogy az, akivel ilyen jogtalanítás történt, követelhesse, hogy joga visszaadassék és szenvedett hátrányai kárpótoltassanak. Hogy ez a mi álláspontunk jogilag mennyire korrekt, igazolja az, hogy a csehszlovák kormányzat is belátta és a Népszövetségnek jelentette, hogy ezt a jogsérelmet ki fogja küszöbölni és még május elején kiadott hasonló tartalmu javaslatokat, mint aminek most kerülnek a csehszlovák parlament plénuma elé és egyszerűsített szétosztotta az április 30-ikán kiadott 30.200 számú rendeletét.«

adókhoz hozzáadjuk, megkapjuk az összes adók végösszegét, amely egy ilyen százezer dinár jövedelemmel rendelkező adóalanynál kerekében 60.000 dinárt tesz ki. De még ebben sincs benne a forgalmi adó és a különböző illetékek, amelyeket az illető az adókon felül az államnak befizet.

Ebből a példából kiderül, hogy az új egységes adótörvény szerint — ha azon a parlament nem változtat — a polgárság jövedelmének kétharmadrésze el megy adóba. Meg lehet ezek után érteni, ha Szerbiában nem szívesen fogadják az adóegységesítő törvényt. Viszont a Vajdaság sem nyer vele sokat és az igazán nem vigasztalás, hogy a jövőben Szerbiában is ugyanannyit fognak fizetni.

Prága külvárosa viz alatt

Tovább tart a folyók áradása

Budapestről jelentik: A Duna áradása tovább tart. A vízállás a hétfői 583 centiméterről kedden 598 centiméterre emelkedett. A kulminációt az áradás valószínűleg szerdán reggel éri el. Komáromnál kedden reggel 626 centiméter magas volt a Duna vízállása, amit elsősorban a Vág áradása okozott. Valószínű, hogy a kulminációs pontnál a Duna vízállása 630 centiméter magas lesz. A Tisza Vásárosnaménytól Szegedig árad, a Körösök apadnak.

Prágai jelentés szerint a Moidva Stehovicnál elérte a legmagasabb vízállást és Prága Karolinthal nevű külvárosánál az ár a vasuti átjárókon keresztül beözönlött a városba. A víz a villamos kerekék ágyáig ér. Sok házat kúrtettek. A prágai vízvezeték-telepen az árvíz következtében több gép elromlott, aminek következtében több terület viz nélkül van és lajtokban szállíjják a lakosságnak az ivóvizet.

Leitmeritzban szerdára várják az Elba kulminációját. Aussigban hétfőn öt méteres volt a vízállás, amely azonban oly rohamosan emelkedik, hogy hamarosan el fogja érni a hat méteres magasságot.

Károlyi Mihály

kifizetetlen ruhaszámlája

Károlyi vagyonának jogtalan elkobása miatt a magyar kincstárhoz utasítja londoni szabóját

Budapestről jelentik: Egy londoni szabócég — mint a Bácsmegeyi Napló már jelentette — 564 font 6 shilling és 3 penny erejéig pórt indított gróf Károlyi Mihály ellen a budapesti törvényszéken azon az alapon, hogy Károlyi a háboru előtt ruhákat vásárolt udla és azokat nem fizette ki. Az érdekes pórt ma tárgyalta a budapesti bíróság, amely előtt Károlyi jogi képviselőjét Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő látta el.

Károlyi Mihály különös meghatalmazást küldött Nagy Vincének, amelyben kijelenti, hogy a londoni szabócég követelését elismeri és a számlát azért nem fizethette ki, mivel időközben kitört a háboru. Miután azóta a magyar kormány minden jogalap nélkül teljes vagyonától megfosztott — írja Károlyi — mint szerény, mindennapi keresményéből ezt a összeget nem fizethetem meg. A teleres céget ezért arra kérem, hogy követelésének értékesítése végett a Károlyi-vagyont lefoglaló magyar kincstárhoz forduljon.

Nagy Vince Károlyi meghatalmazásának értelmében terjesztette elő a követelést, amit azonban a bíróság nem fogadott el, hanem a követelés összegét kétszázmillió magyar koronában állapította meg és kötelezte Károlyit, hogy ezt törvényes kamataival és a perköltségekkel együtt fizesse meg. Hír szerint Nagy Vince most viszontkeresetet akar indítani a kincstár ellen.

Kétszáz letartóztatás a Kemal basa ellen tervezett merénylet miatt

Nincs bizonyíték arra, hogy az összeesküvők a szultánatust akarták visszaállítani

Londonból jelentik: A lapok konstantinápolyi jelentéseket közölnek a szmirnai összeesküvésről, amely tudvalevőleg Musztafa Kemal pasa ellen irányult. A Morning Post konstantinápolyi jelentése szerint a merénylet Kemal pasa szmirnai tartózkodása alatt akarták végrehajtani és az összeesküvés élén egy képviselő, egy tartalékos tiszt és két lebérelt bandita állt.

Még nincs bizonyíték arra, hogy az összeesküvés célja a szultánatus visszaállítása volt. Eddig kétszáz embert tartóztattak le a Kemal pasa elleni merénylet miatt és a tömeges letartóztatások miatt nagy az izgalom Szmirnában.

A német kormány válsága

A koalíciós pártok elfogadták a kisajátításról szóló kormányjavaslatot

Berlinből jelentik: A belpolitikai válság a keddi napon némileg enyhült.

A koalíciós pártokat sikerült rávenni, hogy a fejedelmi vagyon kisajátításáról szóló kormányjavaslatot elfogadják. A néppárt kezdetben húzódozott és kifogásokkal élt, sőt maga a centrum is bizonyos nehézségeket támasztott, a kormány azonban végül is meggyőzte a pártokat arról, hogy a javaslat elfogadható.

A szociáldemokraták kijelentették, hogy a javaslatot hajlandók elfogadni a tárgyalások alapjául, de lényeges módosításokat kívánnak.

A Marx-kormány sorsa azonban el: a nemzeti párt, vagy a szocialisták támogatását fogadják-e el.

A német nemzeti párt egyelőre még nem nyilatkozott, valószínű azonban, hogy a kisajátításba semmi esetben sem megy bele még politikai engedmények fejében sem.

Mennyi lesz az adó az új adótörvény megszavazása után

Az adóegységesítő törvény szerint a jövedelem kétharmad részét adóba kell fizetni

Az adóegységesítésről szóló törvény remélhetőleg nemsokára a parlament plénuma elé kerül. A törvény ugy szerepel a vajdasági közvélemény előtt, mint amely hivatva lesz arra, hogy a Vajdaság gazdasági életét a jelenleg elviselhetetlen adóterhek nyomása alól felszabadítsa. Hogy ez a felszabadítás a gyakorlatban milyen lesz, arra elég, ha ideiktatunk egy kis példát a jövedő adózásról az új adótörvény tervezetünk rendelkezéseit alapul véve.

Vegyünk például egy adózót, akinek — a könnyebb számítás kedvéért — mondjuk százezer dinár jövedelme van évente. Van az adófizetőnek egy kis üzlete, mely évente 40.000 dinár jövedelmet hoz, van egy kis pénze a bankban, amelynek évi 20.000 dinár a kamatja és végül van egy háza, amely hoz 40.000 dinár évi jövedelmet. Az új adótörvénytervezet életbelépte után a következő adókat kell majd fizetni:

Az üzlet jövedelme után az adó 12 százalék, 40.000 dinár után tehát 4800

dinár. A 20.000 dinár tőkekamat után az adó 15 százalék, vagyis 3000 dinár és a házbérijövedelmi adó 16 százalék, 40.000 dinár után tehát 6400 dinár. Az egyenes állami adók összege tehát 14.2000 dinár.

Ehhez járulnak a pótdadók. Az egész jövedelemből a százezer dinárból le kell vonni az egyenes állami adók összegét (14.200 dinár) és a fennmaradó összeg (85.800 dinár) után fizetni kell 10 százalékos adókiegészítést, azaz 8580 dinárt. Azután a 14.200 dinár egyenes adó után fizetni kell rokkantadó címén 5760, kamaraai illeték címén 2850 dinárt, tehát a pótdadók kitesznek összesen 17.190 dinárt, az egyenes adók és a pótdadók együttvéve 31.390 dinárt.

Ehhez még hozzá kell adni az összes községi, városi, megyei és egyéb pótdadókat, ut- és iskolaadót stb. Ezek összegét nem lehet pontosan kiszámítani, de mindenesetre ki fog tenni a Vajdaságban legalább 200 százalékos az egyenes állami adó után, vagyis 28.400 dinárt. Ha ezt az államnak fizetendő

Az adai malom vámszedői

A le nem szállított búzát is ki-fizették a malommal

Kedden tárgyalta a szubotivai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa a magánok-irathamisítás büntetével vádolt Kőszegi Pál és az ezen büntetben való bűnszegédiet vádjával terhélt Dócs Gábor adai lakosok büntését. A vád szerint Kőszegi, aki könyvelő volt Székely Bertalan adai földmunkájában, összehesztelt Dócs Gábor gazdával, hogy az búzát fog szállítani a malomba és az átvételnél Kőszegi nagyobb mennyiségről állítja ki az átvételi elismervényt, mint amennyi a tényleg leszállított mennyiség, az ily módon szerzett pénzösszeg egy részét Dócs kapta meg, a másik részét Kőszegi magának tartotta. A két vádlott ezt a manipulációt egy évnél tovább folytatta, míg a malomtulajdonos rajtakapta őket. Az elsőrendű vádlott vizsgálati fogságban van, a másodrendű szabadlábon jelent meg a tárgyaláson.

A közvédelmi Vasziljevics Ljuba dr., az ügyészség vezetője képviselte, a védelmet Petrovics Márkó dr. és Miladinovics Szlebobán dr. látták el.

Az elsőrendű vádlott az elnök kérdéseire kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát. Majd elmondja, hogy 1920-ban lépett be a Székely-malomba, mint könyvelő. A másodrendű vádlottat a malomban ismerte meg, ahova az többször szállított búzát. Beismeri, hogy ajánlatot tett neki, hogy az átvételi elismervényt nagyobb mennyiségre fogja kiállítani. Az egész differencia kihat 30-40 méter-mázsát, aminek pénzbeli értéke hozzávetőleg 24.000 dinár. Emnyivel károsította meg Székelyt. A pénzből hitezer dinárt kapott a másodrendű vádlott.

Ezután Dócs Gábor vádlottat hallgatta ki a bíróság. Kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ő neki azt mondta Kőszegi, hogy nem lesz semmi baj. Egy malomban van mindig búzafölösleg és abból pótolni fogják a hiányt. Neki azt ígerte, hogy megkapja a napidíját a fáradságáért. Ilyen napidíjat négy ízben kapott 500 dinárral, összesen 2000 dinárt.

Miután a másodrendű vádlott állhatatosan tagadja, hogy neki része lenne a

bűnös manipulációban, az elnök elrendeli a két vádlott szembesítését.

Kőszegi a szemébe mondja vádlottársának, hogy közös megbeszélés alapján követték el a bűncselekményt és hogy hitezer dinárt kapott a pénzből.

A tanúk közül elsőnek Székely Bertalan adai malomtulajdonost hallgatta ki a bíróság. Elmondja, hogy az elsőrendű vádlottban feltétlen megbízott. Amikor feltűnt neki az egyre nagyobb és nagyobb hiány, nem gyanakodott Kőszegire, hanem egy másik alkalmazottjára. Titokban megbízott valakit, hogy figyelje a buza-átvételeket és így jöttek rá az

egész dologra. A hiányt 182 métermázsára becsüli.

A bizonyítási eljárás véget ért és a perbeszéd után a bíróság ítélethezatalra vonult vissza. Ítéletre azonban nem került a sor, mert a bíróság úgy találta, hogy a másodrendű vádlott cselekménye a vádiratban foglaltaknál súlyosabban minősítendő. A védelem élt azzal a törvényadta jogával, hogy a tárgyalás elnapolását kívánhatja. A bíróság el is rendelte a tárgyalás elhalasztását a szabadlábon levő másodrendű vádlott ellen elrendelte a vizsgálati fogságot, amit azonnal foganatosítottak is.

Megkezdték a főtárgyalást a délbácskai kommunista-pörben

Tagad az elsőrendű vádlott

Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék kedden kezdte meg a délbácskai kommunistaper főtárgyalását. A tárgyalást Gomirac Vojislav tanácselnök vezeti, az avazóbirák: Obradovics Dusan és dr. Novák Tomislav törvényszéki bírák. A jegyzői teendőket Rajcevic Drágisa törvényszéki jegyző végzi, a közvédelmi dr. Antonievics Dusan államügyész, a védelmet dr. Arsenievics és dr. Matics Milán ügyvédek látják el.

A törvényszéki terem teljesen megtelt érdeklődőkkel, főképp munkások és munkásasszonyok láthatók a hallgatóság soraiban.

A vádlottak padján a múlt évi február elseje óta vizsgálati fogságban levő Crvenec Nikola, a Continental biztosítótársaság fiókjának volt igazgatója, a szabadlábon védekező Sinos Ivan kocsifényező és Böszörményi Vasza munkás ülnek, míg a negyedik vádlott, Kovacevic Markó munkás székében van. Harmánczáró tanu, köztük több rendőrkapitány, van beidézve.

Gomirac elnök felolvassa a vádiratot, amely azzal vádolja Crvenec Nikolát és társait, hogy Dél-Bácskára kiterjedő kommunista propagandát csináltak, megszervezték a vajdasági független munkáspártot, amelynek Crvenec

volt a főtárgyaló és ez a szervezet Moszkvából kapott röpiratokkal árasztotta el az egész Dél-Bácskát, ahol kommunista sejteket létesített, gyűjtött a Lenin-alapra és a Balkán-államok kommunista föderációjára törekedett. A vádirat Crvenecet még azzal is vádolja, hogy a beogradi vörös szekéyalapítól a kommunistaüzemek miatt letartóztatott Buacs Dusan részére küldött 5000 dinárt nem juttatta rendelkezési helyére, hanem saját céljaira használta fel.

Crvenecet hallgatja ki a bíróság elsőnek. A hozzáintézett kérdésekre óvatosan, meggondolt lassúsággal és alig hallható válaszokat ad. Kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, a vádirat különben is egveden konkrétumot sem tartalmaz. Solhasem volt tagja a kommunista pártnak és lapokban olvasta, hogy ez a párt megszűnt. Nem volt tagja a független munkáspártnak sem.

Az elnök eléje tartja a független munkáspártnak nevére szóló tagsági könyvecskéjét, amelyet a házkutatás alkalmával találtak nála.

— Igaz — feleli — hogy beiratkoztam, de a beiratkozási díjon kívül más tagsági díjat nem is fizettem. A független munkáspártnak belügyminiszteriileg jóváhagyott alapszabályai voltak és joggal hittem, hogy ott tagnak lenni nem bűn. A munkásság helyzetének legális uton való megjavítására töreked-

tünk és nem követtünk el erőszakosságot. Az elnök mintegy husz levelet olvas fel, amelyeknek írói jelentést tettek az agitáció haladásáról és eredményéről. A levelekből kitűnik, hogy a független munkáspárt az orosz szovjettal összeköttetésben volt. Crvenecics kijelenti, hogy nem ismeri ezeket a leveleket.

Felolvasásra kerül a beogradi »Vörös segítség« felhívása, melyben a vajdasági szervezeteket felkutatják, hogy indítsanak az alapjuk javára gyűjtést. Crvenecics erre előadja, hogy a »Vörös segítség«-nek csak az a célja, hogy az ártatlanul bebörtönzött munkások kenyer nélkül maradt családtagjairól gondoskodjanak.

Majd felolvassa az elnök Crvenecicsnek sajátkezűleg írt értekezését Leninnel. Crvenecics kijelenti, hogy ezt saját használatára írta.

Gomirac elnök délután két órakor a tárgyalást megszakítja és annak folytatását délután fél ötre tűzi ki.

A délutáni tárgyaláson Gomirac elnök felolvasta a kommunista központi bizottság egyik levelét, amelyben a vajdasági titkárságnak szemrehányást tesz azért, mert a parlamenti választások alkalmával a bíróság formai hibák miatt visszautasította a kommunista jelöltlistát. A levél Crvenecics Nikolát ajánlja új főtárgyalónak. Az elnök ekkor Crvenecicshez fordul:

— Azt állította, hogy akkor már nem volt tagja a pártnak. Hogyan lehetséges, hogy mégis főtárgyalónak ajánlották?

— Nem tudom — feleli Crvenecics.

Felolvassa ezután az elnök Crvenecics sajátkezűleg írt jelentését, amelyben arról értesíti a központi bizottságot, hogy Starkot letartóztatták és az ügyészség fogházában kintözzék. Hosszasan leírja a kintzások módját és azt állítja, hogy a bíróság, a vádtanács tagjai, a vizsgálóbíró, a törvényszéki elnök, valamennyien a radikális rezsim szolgálatában állnak.

— Honnan tudta, hogy kintözték Starkot? — kérdi az elnök.

— A látogatóktól hallottam — feleli a vádlott, majd kijelenti, hogy a bíróság tagjaira és az ügyészségre vonatkozó kitételeket hirtelen fellobbanásában és felháborodásában írta, de azóta meggyőződött arról, hogy ezek igaztalanok.

A tárgyalást ezután félbeszakították és folytatását szerda reggelre tűzték ki.

Népvándorlás

Ira: Kuskó Eta

1.

A szomszéd telekről egy reggel nagy, sötét rajokban elindultak a hangyák. Szörnyű és tragikus menekülés volt ez. Emlékezet óta ott éltek békés, bölcs és derűs munkálkodásban, de megérkezett az ember, aki házat épít, feltúrta a földet és hontalaná tett egy hatalmas népet. A hangyák elindultak új hazát keresni.

2.

Nagy, fekete kigyóvonalban lepték be a járdát és az utat. Órákon át néztem őket. Lassankint sikerült megfedkezniem a környezet méreteiről, házak, koscsik, emberek, lovak eltörpültek és már csak a hangyákat láttam, gomolygó futásukat, nyüzsgő tömegüket. Már benne éltam a hangyák tragédiájában. Mi a nagy? És mi a kicsiny? Mindegy volt. Kikapcsolódva a világból, hangyaszemmel nézve a dolgot, itt katalizma történt. Végtelen áradásban menekültek katonák, férfiak, nők, zverek, munkások feldult birodalmukból, az aggodás sötét rajai tölttek előre, egyik a másik hátán, a reménytel korháza alatt. Nagy és kicsiny? Nem tudom. De annyi szenvedés és fájdalom iramlott alattam a kövcken, hogy vad indulatával engem is elragadt. A hangya kicsiny lehet. De a félelem minden lényben egyaránt nagy és örökkévaló.

3.

Egy kisfiu el akarta taposni őket. Nyakonterettem. Szégyenteljesnek és megalázónak tartottam, hogy az ember orvul megtámadjon egy menekülő, heroikus népet.

4.

Előörseik megérkeztek az első falhoz, annak a háznak a falához, amelyben én lakom. Ugylátszik, alkalmasnak találták a terepet, mert jelt adtak hátrafelé. Most egyszerre növekedett az iram. A hangyák azonnal hozzáálltak a honfoglaláshoz. Fekete függönyként másztak fel a falon, hogy birtokukba vegyék a házat, a házat, amelyben én lakom. Minden tisztelem a menekülő, heroikus népeké, de a dolog kezdett nem tetszeni nekem.

5.

Másnap a hangyák felérkeztek a negyedik emeletre, elárosztották erkélyemet és megjelentek a küszöbömön. A járőr már be is hatolt a szobámba és óvatos, lassu haladással közelített íróasztalom felé. Bosszusan esetintetem és már el is akartam taposni őket. De hirtelen eszembe jutott a kisfiu, akit nyakonvágtam. Elröstelltem magam. Az elv, legyen elv. Egy menekülő társadalom hazát keres és én ebben nem akadályozhatom meg őket. Erkölcsei alapon állok, tisztelem az élet minden formáját. Különbö is egy ilyen hősiesség erőfeszítés, egy ilyen nagy dolgozó német, egy hazájából elűződött néb elbű nekem, aki a szabadság és munka fogát hirdetem, le kell emelnem a kalapomat. Gyermekkorom óta isko-

lákban, könyvekben, mesékben mindig a hangyát állították elém mintaképül. Most itt van a diadalmas, dolgozó, magasrendű, nemes fajta, Isten hozott benneteket az új hazában!

6.

Büszkén jártam egy napig. Éreztem, hogy szépen és igazságosan cselekedtem. Meghódítottam a nagy elvnek, amit a hangya képvisel. Ők pedig boldogan és felszabadulva rendezkedtek. Halatlan leüldötlet fogtak neki az új élet megszervezéséhez. Gyönyörű látvány volt az a szüntelen, lázas tevékenység, amelyet padlomon végeztek. Munkások százai indultak el minden irányban, céltudatosan, határozottan, mindegyik tudta a kötelességét és habozás nélkül teljesítette. Felemelő, magasztó érzés volt nézni őket, intenzív gazdálkodásukat, tökéletes állami berendezésüket, munkájuk csodálatos ökonómiaját. És mélyszéges hála ébredt bennem a Teremtés iránt, amely az életnek ezen a vonalán is ilyen fenségeset alkotott. Boldog voltam, hogy egy ilyen nagy, heroikus nép társaságában élhetek.

7.

Egy reggel még papucsban voltam, úgy gyönyörködtem bennük. Egy hangyáról írt nagy tanulmány körvonalai bontakoztak ki bennem, amikor hirtelen fájdalmasan felkáltottam. Egy hangya megcsipette a lábamat. Ingerültem néztem magam köré:

— Hát ez micsoda?

Szerte a padlón győzelmesen nyüzsgöttek ők, e nagyszerű fajta képviselői, nekem azonban hólyag keletke-

zett a lábamon. Vesztettül viszkett. És most egyszerre megfedkeztem minden elvről. Az ideális állam berendezkedése sem érdekelt tulságosan. Viszont mélyszégesen felháborodtam azon, hogy engem tulajdon otthonomban, amelyet a magam békéjére, kenyelmére és jólétére teremttem, bántalmazni merészelnék. Még egy pillanat és már dühbe is gurultam.

— Mari! — ordítottam a szobalánynak — hozza be azonnal a porzsívógépet.

8.

Nyugodtan, hidegen és céltudatosan dolgoztam. Önvédelemről volt szó. A hangyákra fordítottam a porzsívógép tölesérét. A motor dolgozni kezdett s a gép mohón itta magába a hangyák csereit. Hatalmas, halálos légörvényt csapott és pillanatok alatt nyelt el egy nagy és heroikus népet, amely a vihar sebességével tünt el örökre a gyilkos torok mélyén. Egyetlenegyet hagytam meg, közülök hirtelen szegény visszafelé, mint a marathoni futó és jelentette a többieknek: álljatok meg, testvéreim! Ez nem jó haza! Itt viharok dúlnak, amelyeknek forgószela elnyeli népünket!

A következő törzs már másfelé vonult. Én líhegye és győzelmesen álltam meg a nagy munka után. Kissé szégyeltem magam. Legyilkoltam egy elvet, elpusztítottam egy népet, a hangyák nagyszerű nemzetségét, amelynek éppen úgy joga van az élethez, mint nekem. De tehetek róla, hogy csip-

CIRKUSZ

Korképek

I

Kohn Izidor az ablak mellett ült és épp előrehaladott paralizisben szenvedett, amikor nője berobogott az ajtón, újságot lobogtatva a kezében.

— Izidor! Izidor! — borult az e névre hallgató férje nyakába — gondoltam, hogy a banktól felvennék váltóra hatezer frankot. Nem gondold, hogy neked is jót tenne?

Kohn Izidor, aki már évek óta passzív szerepet játszott a felesége körül, beletörődötten bólintott a hatezer frankra. Még azt sem kérdezte, hogy mennyiben tette jót neki az a kis idegen valuta. De felesége is lett volna ilyen irányban érdeklődnie, mert felesége rácsapva a kezében levő újságra, vehemensen folytatta:

— Gondoltam elutaznál Párisba és vennél egynéhány tucat mirigyet a Voronovtól.

Kohn Izidor, aki mindaddig, míg vele együtt a beltéren elvirágozott üzlete is aktív volt, esernyőket adott és vett. Cseppet sem lehet tehát csodálkozni azon, ha felesége szávjára egy pillanatra feléledt benne a már minden egyébével kialudt üzleti szellem:

— Talán mégis inkább az esernyőzlethez kellene visszatérni. Abban több a prakszis.

Felesége azonban mindössze annyit válaszolt, hogy:

— Számár vagy! — és másnap felpakkolta Kohn Izidort a párisi expressz egy jól szituált harmadosztályú fülkéjébe.

Eltelt egy hét, két hét. Kohnné izgatottan várta Párisból a hírt, ami a harmadik héten egy távirat formájában meg is érkezett:

Muetet megtoertent,
hogy sikeruelt-e,
most probálgatom,
addig tuerelem.

II

Pacal Gergely, az ismert köpöcsésze-ügynök elhatározta, hogy ezúttal meglepi kedves neje öngyűségét és ahelyett, hogy a vasúttól a Topolára utazon üzleti ügyben — meglepetésszerűen visszakocsikázott volna lakására, valóban felült a vonatra és meg sem állt Párisig. Felesége, aki ezalatt a szomszédos teherkereskedővel szűrte a leveit, természetesen Pacal párisi utjáról semmit sem sejtett.

Eltelt egy hét, két hét és Pacal hatezer frankkal szegényebben visszaérkezett családi tűzhelyéhez. Amikor a nap is lenyugodott, Pacalné is lenyugodott. Egyszerre csak ijedten ébredt fel álmából és a legnagyobb meglepetés hangján vidáman kérdezte kevésbé nyugvó férjétől:

— De Gergely! Az istenért, mi történt veled?!

III

Orangután Maki a délspanyolországi öserdő egyik legismertebb úszója három heti tanulmányra Párisba utazott. Felesége könnyezve kísérte ki az állomásra és az érzékeny bucsút azzal az intelligenciával fejezte be:

— Drága Makim, azután vigyázz magadra és meg ne csalj!

Orangután Maki Párisban összeismerkedett Voronovval, meglátogatta a világhírű professzor klinikáját is, ahonnan háromezer frankkal gazdagabban távozott.

Ezalatt eltelt egy hét, két hét és

Orangután ismét visszaérkezett családi tűzhelyéhez. Amikor a nap is lenyugodott, ő is lenyugodott. Egyszerre csak ijedten ébredt fel álmából. Kevésbé nyugvó felesége rá-

ta fel, a legnagyobb meglepetés hangján szomorúan kérdezve:

— De Maki! Az istenért, mi történt veled?!

m. d.

Nyolc órára emelik fel az angol bányászok munkaidéjét

A kormány beteresztette az alsóházaknak a munkaidő felemeléséről szóló javaslatot

Londonból jelentik: A kormány kedden az alsóház elé terjesztette a bányamunkások munkaidéjének hét órától nyolc órára való felemeléséről szóló törvényjavaslatot.

A minisztertanács elhatározta, hogy a törvényt öt évre szavatolja meg az alsóházzal azzal a kikötéssel, hogy a mennyiben a helyzet öt év után sem

változik, a törvény további öt évig marad érvényben.

A javaslat beteresztésével a Daily Telegraph szerint a kormány nyíltan hadat üzent a bányamunkásoknak, akik tudvalegőleg kimondták, hogy általános sztrájkot kezdeményeznek, ha Baldwin ragaszkodik a munkaidő felemeléséről szóló javaslatához.

A legmonumentálisabb mise

Százhetvenezer ember előtt folyt le Chicagóban az eucharisztikus kongresszus megnyitása

Newyorkból jelentik: A chicagói eucharisztikus kongresszus hatalmas méretei még az amerikai számarányokhoz szokott szemnek is monumentálisak voltak. Az óriási Stadionban, amelyben a legnagyobb sportesemények szoktak lejátszódni, olyan fényes egyházi ünnep volt, amely a katolikus egyház történetében is páriát ritkítja. Százhetvenezer ember lepte el a hatalmas Stadion tribünjeit és körüliút és végelethatalatlan hosszú sorban hőmpölygött a hívők serege a Stadionba, amelyből legalább százezer ember künnrekedett.

Már hajnalban megkezdődött a népvándorlás a Stadion felé, amely

tíz órára zsúfolásig megtelt, holott az ünnepi mise csak tizenegy órakor kezdődött. Megható volt a gyermekek karának felvonulása. Hétvan-kétezer lehérruhás nő és leány énekelte az angvált üdvözlést. A misét a pápa kiküldöttje Bonzano bíboros celebrálta, körülvéve az egyházfejedelmektől. Köröskörül még öt trónus volt felállítva a kardinálisok részére.

Hatalmas hangerősítő tölcsek óriási távolságra vitték az imák hangjait, úgyhogy azok a Stadion legtávolabbi pontján is tisztán hallhatók voltak. A monumentális mise délután két óráig tartott és késő este volt, mire kiürült a stadion.

Miniszteri biztost küldtek ki a noviszadi kamarai választások felülvizsgálására

Milosevics Petar, a kereskedelmi miniszter kabinetfőnöke folytatja le a vizsgálatot — A miniszteri biztos csütörtökön érkezik Noviszadra és megvizsgálja a kamarai választmány és a választási bizottság működését

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamarai választások miatt keletkezett affér ügyében kedden szenzációs fordulat történt.

A kamara választmányja és Kocić Mirko egyetemi tanár, kamarai főtitkár között ugyanis, mint ismeretes, nézeteltérés támadt a választások miatt és ebből kifolyólag a választmány azonnali hatállyal elbocsájtotta állásából Kocić főtitkárt. A főtitkár nem nyugodott bele ebbe a határozatba és azonnal leutazott Beogradba, hogy dr. Krajać Iván kereskedelmi miniszternek jelentést tegyen a történetekről. Dr. Kocić Mirko utja a legteljesebb eredménnyel végződött, a mennyiben referátuma alapján

a kereskedelmi miniszter miniszteri biztost nevezett ki a kamara élére és elrendelte, hogy a miniszteri biztos vizsgálja fölül a kamarai választmányának és a választási bizottságnak működését.

A miniszternek erről szóló végzése szerinti fordításban a következő:

»9043—1926 június 22. Az 1886. évi VI. t.-c. 24. paragrafusa, amely a Vajdaságban és Horvát-Slavonországban ma is érvényben van és a noviszadi kereskedelmi és iparkamara alapszabályainak 54. szakasza alapján, mivel annak szüksége fenforog és mert több feljelentés érkezett a kamara olyan eljárása ellen, mely nem volna összhangban a törvénnyel, elrendelem, hogy Noviszadra azonnal miniszteri biztos küldessék, aki a kamara választmányának és a választási bizott-

ságnak munkáját a helyszínen felülvizsgálja és tegye meg azokat az intézkedéseket, amelyeket célszerűeknek tart és a törvénnyel összhangban vannak. Biztosnak kirendelem kabinetemnek főnökét, Milosevics Petar kereskedelmi és ipari miniszteri inspektort, aki eljárásának eredményéről nekem kimerítő jelentést fog tenni. A miniszteri biztos kiküldésének költségeit a kamara viseli. A miniszteri biztos háromszáz dinár napidíjat és elsőosztályú vasúti jegyet kap. Krajać s. k. miniszter».

Egyidejűleg Milosevics miniszteri biztos ugyancsak 9043. szám alatt a következő átiratot küldte a kamarához:

— Csatolva küldöm a kereskedelmi miniszter ur leiratát azzal, hogy a kamara leérkezéséig semmiféle intézkedést a választási ügyben nem tehet.

Mint hogy június 24-én Noviszadon lesz, ajánlom, hogy 24-re hívják össze a választmányt és készítsék elő az egész anyagot, hogy a miniszteri biztos az egész eljárást megítélhesse. Milosevics s. k. miniszteri biztos.

A miniszteri biztos külön átiratban felkérte Nikolics Brankó királyi közjegyzőt, akinél a bizottság a választási urnákat letétbe helyezte, hogy az urnákat ne szolgáltatassa ki senkinek addig, amíg ő Noviszadra nem érkezik, mert az urnákkal már csak a miniszteri biztos rendelkezik.

A miniszteri biztos kiküldésének híre kedden a késő esti órákban terjedt el Noviszadon és nagy szenzációt keltett.

Meghalt

a gajdobrai rablógyilkosság mindkét áldozata

A rablógyilkosokat nem találja a csendőrség

A Bácsmegyei Napló már jelentette, hogy vasárnap este 8–9 óra között Strausz Jakab gajdobrai birtokos és felesége ellen azoknak egyik bérese, Krnaics Misa rablógyilkos merényletet követett el.

Krnaics Misa béres tudott arról, hogy gazdája, Strausz Jakab a múlt hét végén kendert adott el és annak értékét szombaton kapta meg. Ez adhatott okot a béresnek arra, hogy Strauszt és a feleségét megölje.

Este tíz órakor ijedt arccal benyitott gazdája szobájába, amelynek ajtaja nem volt bezárva. Azt mondta, hogy tolvajok járnak az udvarban, jöjjön ki. Strausz ágyából ugrott ki és minden fegyver nélkül követte a béresét, aki valamilyen tompa tárggyal, amely bot, vagy revolveragya lehetett, több erős ütést mért Strausz Jakab fejére, amely több helyen behorpadt. Strausz Jakab az első ütés után segélyért kiáltott, amit Strauszné meghallott és rémülten futott az ura segítségére.

Alig lépett azonban ki a konyhából, amikor Krnaics öccsével együtt Strausznéra támadt, a béres revolvertől többször rálőtt a szerencsétlen asszonyra, akinek az egyik golyó a tüdejét járta át, másik a gyomrába fúródott.

Az asszony a fájdalomtól és a vérvesztéstől összeesett, de valamivel később újra feltápászkodott, a szomszédos házig vonszolta magát és a szomszédját segítségül hívta. Ennek lármájára többen siettek a helyszínre, akik gyorsan orvosokat hoztak és első segélyben részesítették a életveszélyesen sérült házaspárt. Dr. Scherer Mátyás és dr. Becker Mihály gajdobrai orvosok és dr. Holzschuh palánkai orvos műtétet hajtottak végre a sebesültön. Az orvosoknak azonban nem sok reményük volt, hogy Strausznét meg lehet menteni az életnek.

Glumac Bogdán noviszadi vizsgálóbíró és Pavlovics Branislav államügyész hétfőn a helyszínre mentek és helyszíni szemlét tartottak.

Strausz Jakab egy pillanatra sem nyerte vissza eszméletét, míg feleségét a vizsgálóbíró kihallgatta. Az asszonymondotta el a tényállást s nevezte meg a gyilkost.

A csendőrség a tetteseket nyomozza. Krnaics Misa azt mondotta ismerőseinek, hogy bemegy Palánkára és jelentkezik a csendőrségen, de Palánkára mindeddig nem érkezett meg és másutt sem jelentkezett. A csendőrség elrendelte országos körözését.

Strausz Jakab hétfőn este hat órakor és felesége hétfőn éjjel sérüléseibe belehalt.

Skrebljin Iván vizsgálóbíró, dr. Vukovojác Zsarkó államügyész és dr. Csere-mov György törvényszéki orvos a boncolás megejtése végett kedden Gajdobra utaztak.

Katasztrófa előtt

az angol külkereskedelem

Nagy mértékben csökken a kivitel

Londonból jelentik: Az angol fővárosban nagy feltűnést keltett a hétfőn nyilvánosságra hozott angol külkereskedelmi kimutatás. A kimutatás szerint májusban a kivitel áprilissal szemben 13%-kal, a reexport pedig 33%-kal csökkent. A múlt évi májussal szemben ez a csökkenés a kivitelnél 28.7%, a reexportnál pedig 48%. Ugyanilyen arányban esett vissza a behozatal is.

A Times a csökkenést az angol kereskedelem óriási csapásának mondja és ha Londonban hamarosan nem találunk módot a régi nivó visszaállítására, akkor az általános sztrájk és a még mindig tartó szénstrájk évtizedekre visszaveti Anglia közgazdaságát.

NAPRÓL NAPRA

Kisértet

(Maguk a szemtanuk — ágrólszadkadt, szegény emberek — mesélték el nekem ezt a történetet, mely nemrég valóban megesezt egy kültelki, rozoga bérházban. Az anyag véleményem szerint annyira becses, annyira teljes emberi mozzanatokkal, hogy egy részletesebb földolgozás céljára idejegyzem magamnak, megjelenetve.)

I.

Mély éjszaka.

A család főnn, a piszkos bérház emeletén, az udvari folyósóra nyíló szobakonyhás lakásban alszik.

Őt lélegzet szüri át a szoba áporodott levegőjét. Vézna asszony a vaságyon, mellette csecsemő. Egy kislány lábtól, keresztben. Két kisfiú a díványfiókban.

A család fő, aki éjjeli munkás és hajnalban jár haza, még nincs itthon.

II.

Amikor a szomszédos templom harangórája érces nyelvvel tizenkettőt üt, halk suhogás támad s a cseléd-lépcsőn fölsurrán a kisértet.

A kisértet olyan, mint minden kisértet.

Tetőtől talpig lepedő burkolja, mely arcát is eltakarja fehér csuklyaként. Nesztelenül lép. Lebonyolva alatt valami lámpa halvány-sárga köddel derengi körül alakját.

III.

Ez a kisértet egyenesen az emelet folyosójára oson, megáll az ablak előtt és vár.

Az anya, ki imént szoptatta meg csecsemőjét, fölkapja meggyötört fejét a csikos párnáról. Azt hiszi, hogy álmodik.

De látja a lidérces valóságot. Keresztet hány magára. A kisértet fölemeli karját és int, némán.

Aztán eltávozik.

IV.

Réggel az asszony elmondja az urának, hogy mi történt. Az vállát vonogatja, elmosolyodik, kineveti. Ugyan. Ma már nincsenek kisértetek.

Másnap a kisértet megint ott az ablaknál. Harmadnap megint. Minden áldott nap pont éjjelkor érkezik. Egyre tolatódóbb, egyre szemtelenebb.

Már az ablaküveget is megkocantja, már rázza a kilincset, már zörög is, már meg is fenyegeti hosszú-hosszu szellemkarjával.

Egyik kisfiú sikongva riad álmából, a másik csendesen sirdogál, a lányka leterdel, imádkozik.

V.

Csak egy a furcsa: ez a kisértet nem vézna, hanem kövér és alacsony. Meg az is, hogy vasárnap éjszaka, mikor az apa korábban fekszik, sohase jelentkezik.

A férj rossz tréfának véli az egészet, már az asszony is valami turpisságot sejt. Csak hogy a helyzet türehtetlen. A gyermekek nem alszanak, le sem tudják hunyni a szemüket, egész éjjel a kisértetet lesik, halálos retteggéssel.

Védekezni nem képesek ellene. Ablakukon nincs függöny. Mit lehet tenni?

A család fő a háziurral évek óta pörpatvarban van, bizonyos régi hátralékok miatt már többször föl is mondott.

Most a lakó mégis elhatározza, hogy hozzáfordul és panaszt tesz.

A háziur kedélyes kispolgár, gömbölyű pocakkal és vörös harcса-bajusszal. Hallgatja a panaszt, de ő nem veszi tréfára, elkomorodik, rejtélyesen bólintgat. Vannak valóban kisértetek is, melyektől zörög a kémény, sir a fal, mozognak a téglák.

Barátainak azt tanácsolja, hogy keressenek más lakást, menjenek el innen lakni. Inkább a hátralékok is elengedi.

VI.

Az egy éjszaka tesbe áll,

Amikor a kisértet vastag mamuszában

ablakuk elé csusszan, hátulról átkarolja, fejről lehuzza a lepedőt, kikapja kezéből a gyertya-lámpát és arcába világít. A lámpa sugarai egy gömbölyű pocakra s egy vörös harcса-bajusszal hullanak. Mindnyájan fölismerik a háziurat.

VII.

Ez a leálcazás azonban vajmi keve-

set ér.

A gyermekek, hiába látták a jelenetet, hiába csitították őket, ezután is félnek. Valahányszor megpillantják az udvaron a kedélyes bácsit, riadva futnak édesanyjuk szoknyájához. Így a napfényben még borzalmasabb.

Ő az igazi kisértet.

Kosztolányi Dezső

Vilmos excsászár pezsgőzik a népszavazás örömeire

A doorni kastélyban nagy örömet kelt a fejedelmek kártalanítása

Berlinből jelentik: A vasárnapi népszavazás eredménye a doorni kastélyban szokatlan jókedvet idézett elő. A hétfői lunche-on Vilmos excsászár és meghitt környezete a szokástól eltérően pezsgőzött és általában egyszerre a legbizakodóbbá vált a hangulat a »doorni remete«

társaságában.

Vilmos excsászár a népszavazás eredménye után arra számít, hogy a fejedelmek vagyonának kártalanításáról szóló törvényjavaslat alapján a Hohenzollern-család visszatérhet a Hohenzollern-család harmadrészét, sőt esetleg a felét is.

A magyar ellenzék kivonult a nemzetgyűlésről Smith főbiztos érdemeinek méltatásánál

A nemzetgyűlés jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki a népszövetségi főbiztosnak

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés keddi ülésén Szcitovszky Béla elnök a napirend előtt nagyobb beszédben emlékezett meg Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos érdemeiről Magyarország gazdasági talpraállítása érdekében. Indítványozta, hogy a nemzetgyűlés nyilvánítsa a távozó főbiztosnak köszönetét és háláját és az erről szóló jegyzőkönyvi kivonatot a nemzetgyűlés elnöke adja át Smithnek. A nemzetgyűlés az elnöki indítványt elfogadta.

Kenéz Béla egységspárti képviselő

emelkedett ezután szólásra és nagyobb beszédben méltatta Smith főbiztos működését. A szociáldemokraták és a demokraták Kenéz beszédének kezdetén kivonultak az ülésteremből, mert a pártközi megállapodás az volt, hogy az elnöki enunciacióhoz a pártok nem fognak hozzászólni, miután azonban az egységspárt részéről megszegték a megállapodást, az ellenzék kivonult az ülésről.

A nemzetgyűlés ezután folytatta a nyugdíjvalorizációs törvényjavaslat tárgyalását.

Nehézségekbe ütközik Briand kormányalakítása

A kiszemelt politikusok közül senki sem akarja vállalni a pénzügyi tárcát — Caillaux kormányalakítása előtérben

Párisból jelentik: A kormány megalakulásának elhúzódása általános idegességet keltett és a baloldali sajtó gúnyos hangon ír Briand új erőbeszítéséről, különösen arról, hogy

Briand hétfőn este meglepetés-szerűen Doumer volt pénzügyminiszternek ajánlotta fel a pénzügyi tárcát.

Briand a szerdára virradó éjszaka éjfélkor hosszabban nyilatkozott a sajtó képviselői előtt vállalkozásának nehézségeiről. Feltűnt ezalkalommal, hogy Briand már sokkal kevésbé volt optimista, mint az előző napon.

Szokatlanul élesen cáfolta meg Briand, hogy tárgyalt Caillaux-val,

vagy hogy szándéka volt Caillaux megnyerni kormánya számára.

Kedden délelőtt a külügyminisztériumban

Briand hosszabb megbeszélést folytatott azokkal a politikusokkal, akiket kiszemelt kormánya részére: Poincaréval, Doumer volt pénzügyminiszterrel és Painlevéval.

A megbeszélésen nyomást igyekezett gyakorolni Poincaréra, hogy vállalja a pénzügyi tárcát. Poincaré azonban még mindig húzódozik és ezért Briand valószínűleg Painlevét vagy Doumert fogja felkérni, hogy vállalja a pénzügyi tárcát.

Ha ezek a politikusok nem haj-

landók a pénzügyi tárca vállalására, nincs kizárva, hogy Briand egész vállalkozása meghiusul,

ami újból nagyon elodázná a kormányválság megoldását.

Éjszaka érkezett jelentés szerint a válság délután ismét váratlan fordulót vett.

Egyes politikai pártok tiltakoztak Doumer pénzügyminiszter-sége ellen.

ezért Briand kénytelen volt közölni Doumer-val, hogy közreműködésétől kénytelen eltekinteni.

Ezután természetesen új tárgyalások indultak, ezek azonban nem kecségtettek sok reménnyel. A parlament folyosóin már arról beszéltek, hogy

Briand kénytelen lesz visszaadni a mandátumot és Caillauxra hárul a kormányalakítás nehéz munkája.

Briand Poincaré jelenlétében hosszabb nyilatkozatot tett és kijelentette, hogy

nem hajlandó kormányt alakítani, amíg nem biztosította az erős kamarai többséget.

A Páristól távol levő szociálista képviselőket szerdára Párisba rendelték, hogy ha esetleg Briand akciója meghiusul, megtárgyalhassák további magatartásukat.

A kamara és a szenátus szerdán ülést tartottak, amelyek napirendjén kizárólag az üléseknek a válság megoldásáig való elnapolása szere-

Kém vagy sikkasztó?

Kémkedés címén fogtak el és sikkasztás miatt tartanak fogva egy szubotica fiatalembert

A szubotica államrendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatta Schreier Dezső szubotica fiatalembert, aki a háború befejezése óta Magyarországon tartózkodott. Schreier magyar utlevéllel jött Szubotica-ra és amikor a rendőrségen az utlevél láttatása végett jelentkezett, őrizetbe vették, mert az a feljelentés érkezett ellene, hogy magyar kém.

Az államrendőrségen kihallgatták Schreiert, aki tagadta, hogy kém-szolgálatot teljesít Magyarországra járára és a magával hozott iratokkal bizonyította, hogy rendes foglalkozása van. A rendőrség, miután meggyőződött a vádak alaptalanságáról, Schreier Dezsőt szabadlábra akarta helyezni. Időközben azonban újabb feljelentés érkezett, amely szerint Schreier 1919-ben Szubotica-harminchétezer koronát sikkasztott. Schreier annak idején Magyarországra szökött és miután azt hitte, hogy ügyét már elfelejtették, hazajött.

Schreier Dezső tagadja, hogy bármiféle bűncselekményt követett el. A rendőrség a rendelkezésére álló adatok alapján megindította az eljárást.

Szakértekezlet a szabad ég alatt

Gyorgyevics Dragoszláv főispán a Krivaja-folyó szabályozásáért

Évtizedek óta húzódo ügye Szubotica városnak a Krivaja folyó szabályozása. Már tizenöt évvel ezelőtt mozgalom indult meg a sekély medrü folyócska szabályozására, de anyagi okokból a terv keresztülvitele mindig elmaradt.

Nemrég egy száztagú küldöttség kereste fel Gyorgyevics Dragoszláv szubotica főispánt és dr. Evetovics Mátyás helyettes polgármestert és a Krivaja folyó szabályozását kérte. A Krivaja ugyanis az idén okozta a legnagyobb károkat a gazdáknak, amennyiben Szubotica határában mintegy három-ezer hold, részben bevetett termőföldet, részben réteket öntött el. Gyorgyevics Dragoszláv főispán megígérte a küldöttségnek, hogy a kérést illetékes helyen támogatni fogja és keddre értekezletre hívta össze az érdekelteket. A gyűlést Tavankut és Lyutovó állomások között a szabad ég alatt tartották meg Gyorgyevics Dragoszláv elnöklété alatt. A gyűlés után a főispán dr. Evetovics Mátyás helyettes polgármesterrel és egy mérnöki bizottsággal megtekintette az előtört területeket. A mérnöki bizottság a legközelebbi napokban jelentést tesz a városi tanácsnak.

A főispán a bizottsággal a késő délutáni órákban tért haza. Gyorgyevics főispán kijelentette, hogy a Krivaja szabályozásának kérdéséről sürgősen jelentést tesz az illetékes szakminisztériumnak és azon lesz, hogy a folyó szabályozása mielőbb megtörténjen, hogy az előtört területek felszabaduljanak.

ENGLISKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18.

Mértékosztály legfinomabb férfiruhákra

Fehérnemű mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterek, rag-

lánok, eredeti „Burborys” esőköpeny

Sportruházati különlegességek 3310

Ujabb változások

a szubotici vasutigazgatóságon

A vasutigazgató helyettesét áthelyezt

Beográdból jelentik: A szubotici vasutigazgatóságnál megtörténtek azok a személyi változások, amelyekről már hetekkel ezelőtt beszéltünk és amelyeket Mátics Szvetozár vasutigazgató nyugdíjazása vezett be.

A közlekedésügyi miniszter a szubotici vasutigazgatóság helyettes főnökét, Naumovics Dimitrijét a beogradi vasuti vezérigazgatóság gazdasági osztályának főnökévé nevezte ki, helyébe Szubotícára Veljanovics Jován beogradi vasutigazgató-helyettes kerül. A szubotici vasutigazgatóság élére áthelyezett dr. Borkó Jakab ljubljani vasutigazgató helyére Knezsevics Dimitrije szarajevói vasutigazgató-helyettest nevezték ki.

Hír szerint ezekkel a kinevezésekkel és áthelyezésekkel még nem zárták le a személyi változások a szubotici vasutigazgatóságon.

Megörült,

mert a felesége megégett

Szarajevóból jelentik: Waldinger Emil bírósági tisztviselő felesége a napokban kávéfőzés közben a szesz lángjától meggyulladt és súlyos égési sebeibe belehalt. A temetés után Waldinger felment a rendőrségre, ahol feltűnően furesán viselkedett. Amikor kérdéseket intéztek hozzá, lütyülni és énekelni kezdett, majd ráparancsolt az egyik rendőrtisztviselőre, hogy vigye el a halottat. Az örültség jeleinek láttára a rendőrtiszt mentőkocsit rendelt és Waldingert azzal a kifogással, hogy koresmába viszi, beszállította az elmeorvosintézetbe. Az örült ember az elmeorvoshoz portásától három kávét rendelt:

— Egyet a rendőrnek, egyet nekem, egyet a feleségemnek! — mondotta.

Mint hogy a portás nem mozdult, hogy a rendelést teljesítse, a beteg hozzáugrott és háromszor arculította a portást. Ezután örvöngeni kezdett és csak nagy nehezen lehetett megkötözni és cellába zárni a tragikus sorsú tisztviselőt.

A börtönből

egyenesen lopni ment

Két évi fegyházra ítélték a bacskogradistei betörőt

Noviszadról jelentik: Sztarcesics András bacskogradistei munkást lopás miatt a sztaribeseji járásbíróhoz kísérték, ahonnan szabadlábra helyezték. Kiszabadulva a fogdából hazautazott Bacskogradistére és az állomásról egyenesen Weinhardt János vendéglőjébe vette útját. A sötétben senki sem volt, mire Sztarcesics feltörte a pénztárt és kifosztotta, ezután átment a szobába, ahol szintén nem talált senkit és a szekrényből különféle tárgyakat ellopott. Amikor tovább akart állni, betoppant a koresmába Szivacsev Vojko gradistei legény és megállította a tolvajt. Sztarcesics kést rántott Szivacsevre és le akarta szurni, de ekkor érkezett meg a vendéglős, aki segítségére ment Szivacsevnek és közös erővel kicsavarták a kést Sztarcesics kezéből.

Valamivel régebben, szintén márciusban, Sztarcesics betört Briksev Alekszához is, akitől kétezer dinár értéket lopott el.

A noviszadi törvényszék kedden megtartott tárgyalásán Sztarcesics András két évi fegyházra ítélt. Az ügyész és a vádlott feleltek az ítélet ellen.

HIREK

Vándor madár

A gyorsvonat dörömbölve száguld az éjszakában. A kerekek ütemesen kattognak, a modzony pütiögve zihál, a sínek visítva nyögnek a száguldó kerekek alatt. Csak néha csitul el a robogó vonat pokoli muzsikája néhány percre egy-egy állomásnál. Felzöldítéskor kandikálnak be a gyönyörű ablaküvegen, álmos emberek csoszognak a járdán kocsik előtt és valahonnan egy szomszéd fülkéből ismeretlen utasnak mély szuszogása és horkolása hallatszik át. Aztán újra a száguldó kocsisor tébolyodott lármája kísérti az éjszakát...

Alig egy perces ilyen intermezzóban, amikor a csönd némasága váltja fel a végtelen kattogást, madár-csiripelést hallok. Vidám, kedves madárdalt, mintha zöldelő tavaszreggeli erdőben ébrednék derűs ébresztőre és nem a vasuti fülszörnyében zárva sodródnék át távolságokon, országhatárokon. Üdítő madárdal a sötét kísérteteket idéző éjszakában, táradhatatlan és jókedvű. Fecske szállt a vasuti kocsik kormos tetejére, vagy más madár szolgáltatta a zenét ehhez a vad hajszához? Hallgatózom, lesem, keresem a kis madarat, amelynek csipegő hangja minden megállásnál újra hallhatóvá lesz, sőt néha egy pillanatra dicszűrődik a mozdony naragos dübörgésén is. Ebből tudom, hogy a kis madár, a jókedvű dalos velünk jön.

Réggel, a szürke derengésben aztán kiűn sétálok a vasuti kocsik folyosóján. Frissülést keresek a lassan emelkedő vörös napkorong sugarában az éjszaka fojtott levegője után. Ébrednek a kocsik összetört utasai, gyűrött arcok kandikálnak ki a félig nyitott ajtókon. A kis madár még mindig gondtalanul dalol, de most már mintha egészen közelből hallanám. Tétován kutat a szemem és az egyik fülszörny-tartójában hirtelen egy kalitkát pillantok meg. Benne egy ugrándozó kanári és a sárga kis madár bőröndje és podgyások közt zárva dalol. Ez volt hát az éjszakai muzsikuskus, a vidám utitárs...

Fájdalom szoritja össze a szívemet, anélkül, hogy magyarázatát tudnám adni ennek a furcsa szomorú érzésnek. Talán azért fojtok el egy sóhaj, mert balgán azt hittem, hogy valami fütyös, kevély vándormadár röptében pihent meg a vasuti kocsik tetején és utazik velünk Dél felé, pedig csak egy szegény rabmadarat visznek círa kalitkában szürke podgyások között. Börtönbezárva, egy doboznyi kis helyre kényszerítve szeli át a kilométerek ezreit ez a kis kanári. Milyen furcsa...

Fütyös, szegény, rabmadár utitárs, ugyanolyan börtönbezárt vándorok vagyunk mi is, mint te. Dalolva, vígan vágunk neki a hosszú utnak, de a círa kalitkából sohasem szabadulhatunk. Kilométerek ezreit szelhetjük át, országhatárokon, oceánokon rohanhatunk keresztül, világrészeket át roboghatunk, mégsem menekülhetünk pillanatra sem lelkünk, énkünk, vigasztalan egyhelyhez kötöttségünk börtönéből. Mi magunk vagyunk ez az örök börtön, amelyből nincs szabadulás soha, akármerre járunk, akármilyen vad hajszában keressük a szabadságot. Milyen szánandóan hasonlóak vagyunk hozzád fényes kalitkában nagy messzeségekbe utazó kocsik kanári... Hiába akarnánk repülni, nem lehet.

L. F.

— **Interpelláció a földművespárt kikindai gyűlésének betiltása miatt.** Beográdból jelentik: Vujics Dimit-

rije földműves-párti képviselő kedden interpellációt terjesztett be a parlament elnökségéhez. Az interpellációban tiltakozik a kikindai polgármester eljárása ellen, amely a miniszterium engedélye ellenére is megakadályozta a földműves-párt gyűlésének megtartását.

— **A noviszadi polgármester újabb sajtópere.** Noviszadról jelentik: Dr. Milovanovics Milán sajtópert indított a demokrata-pártnak Noviszadon megjelenő hivatalos lapja, a Narod ellen, amely két legutóbbi számában élesen támadta a polgármestert.

— **Rakovszky István lemond mandátumáról?** Budapestről jelentik: Politikai körökben kedden az az egyelőre ellenőrizhetetlen hír terjedt el, hogy Rakovszky István nemzetgyűlési képviselő le akar mondani mandátumáról és teljesen visszavonul a politikai élettől. Rakovszky hír szerint csehszlovákiai birtokára akar költözni.

— **Rokkantak kongresszusa Cetinjében.** Cetinjéből jelentik: A rokkantak országos egyesülete vasárnap és hétfőn tartotta kongresszusát Cetinjében. A kongresszuson mintegy száz kiküldött vett részt. A kongresszuson foglalkoztak a kétszülő új rokanttörvényvel. Az erre vonatkozó észrevételeket memorandumba foglalták, amelyet megküldenek a szociálpolitikai minisztériumnak. A kongresszusi résztvevők hétfőn Podgoricába, Niksicre és Trebinjére, a másik része pedig Nyegosra és Kotorra rándultak ki.

— **A becskeréki görög-keleti hitközségi választások.** Becskerekről jelentik: Kedd reggel nyolc órakor kezdődtek meg a görögkeleti hitközségi választások Izsakovics Szvetozár hitközségi elnök vezetése alatt. A választások, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, előreláthatólag szerdán fejeződnek be.

— **Monstre becsületsérési pör.** Szentáról jelentik: Puskás Sándor volt tornyosi gazdakör elnök ellen — mint ismeretes — Rudics Ignác, a gazdakör díszelnöke és Kiss Árpád jószágigazgató becsületsérési pert indítottak. A pert július elsején fogja tárgyalni a járásbírósg Tornyoson, ahol halmíchat tanut hallgatnak ki.

— **Ujabb bonyodalmak a noviszadi Magyar-ucca kövezése körül.** Noviszadról jelentik: Noviszad város kiszélesített tanácsa, mint ismeretes, június 15-i közgyűlésén elrendelte a fegyelmet megelőző vizsgálatot Plavsics Nikola városi műszaki tanácsos ellen, mert a közgyűlésnek azt a határozatát, hogy a Magyar-ucca kövezését Szolárovcics és dr. Frank építési vállalkozókra bizza, kiképesítette a vállalkozóknak, annak ellenére, hogy a határozatot megfelelően és azt a belügyminiszter még nem hagyta jóvá. Plavsics tanácsos, aki jelenleg szabadságon van, a határozatról a Bacsmegyei Naplóból értesült és Rimske Topliceről hozzánk intézett levelében közli, hogy Noviszadon az eddigi gyakorlat szerint sohasem terjesztették be jóváhagyás végett a minisztériumhoz az olyan munkák elvégzésére kiírt áreljés eredményét, amely munkálatokat előzőleg a minisztérium jóváhagyott és amelyekre meg van a fedezet az ugyancsak már jóváhagyott költségvetésben. A munkálatok megkezdésére vonatkozó határozatot az egész tanács együttesen hozta és ezért nem vonható felelősségre egyedül a műszaki tanácsos. Végül Plavsics Nikola véleménye szerint a város nagyobb kárt szenved azzal, hogy ha a kövezés újabb eltolódása miatt tovább rongálódna az utak, mintha az esetleges újabb árlejtésen valami csekély kedvezményt ér el a város. A felelősséget a műszaki tanácsos tudomása szerint a felelőbizottsági tag visszavonta. — A Magyar-ucca kövezése egyébként tovább folyik.

— **A noviszadi Rosonzweig-iskola évvizsgálója.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Rosonzweig zeneiskola vasárnap tartotta a Szloboda nagytermében évvizsgálóját. A választékosan összeállított műsor legsikerültebb számai voltak azok, amelyeket Farkas, Vukovics, Gausz, Anika Ábrahám, Siklovan, Náthán, Lipkovics, Maties, Vardó, Block Simon, Schultz, Kiss testvérek, Ofner testvérek, Morgenstern, Malcsics, Iriez, Sztrájin, Gausz Irén, Dornstädter, Fischer, Gausz, Puci, Kiss Renée és Hódy mutattak be. Gyarmathy és Farkas szavatai és a tiz jelenetes előkép kiegészítették a hangverseny sikerét. A nagyszámú közönség minden egyes számot zajosan megtapsolt.

— **A szentai nyugdíjasok nyugdíjuk felemelését kéri.** Szentáról jelentik: A szentai nyugdíjasok egyesülete azt kérte Szentá várostól, hogy nyugdíjgyűlést rendezze, ugyanolyan kategóriába osszák a nyugdíjasokat, mint az államokat. A városi tanács azt a javaslatot terjeszti a szombati közgyűlés elé, hogy tekintve a város nehéz anyagi helyzetét, a nyugdíjasok aránytalanul nagy számát, — a város ne teljesítse a nyugdíjasok kérdését.

— **Szentán fizetnek legtöbb ital fogyasztási adót.** Szentáról jelentik: A szentai vendéglősök legutóbb tartott gyűlésükön élesen kifakadtak amiatt, hogy Szentán fizetik a legnagyobb ital fogyasztási adót. Minden hektoliter bor után 185 dinár adót, sör után pedig 150 dinárt kell fizetni Szentán. A vendéglősök a városi közgyűléshez fordultak panaszzal és kérték, hogy legalább ötven százalékkal csökkentse az ital fogyasztási adót. Szombaton határoz ebben az ügyben a városi közgyűlés.

— **Egy havi fogházra ítélték Persián Ádámot.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék kedden tárgyalta Persián Ádám hírlapíró sajtóperét, aki a múlt év októberében cikksorozatot írt Somogyi István volt nemzetgyűlési képviselő ellen. Persián a cikkekben Somogyi közéleti szereplésével foglalkozott, megemlítette, hogy ő volt az első nemzetgyűlésen a botbüntetési törvényjavaslat előadója, megyéjében ő a legnagyobb antiszemita, ennek ellenére azonban mégis vállalja a zsidók védelmét, ő interpellált a nemzetgyűlésen, hogy Somogyi és Bacso tetemeit exhumálják, mert a temető árkában van a helyük és végül megemlítette, hogy Somogyi ellen okirathamítás, hamis eskü, sikkasztás és csalás miatt eljárás van folyamatban. A keddi tárgyaláson Persián a valódiság bizonyítását kérte, amit azonban a bíróság azzal az indokolással utasított el, hogy elkésztette a kérelemmel. Persián erre kijelentette, hogy a cikkekét újra meg fogja írni és pontról pontra bizonyítani fogja állításait. A bíróság rágalmaszban büntösnek mondotta ki Persiánt és ezért egy havi fogházra és ötmillió korona pénzbüntetésre ítélte. Persián felelkezett az ítélet ellen.

— **A noviszadi önkéntes tűzoltók kerti ünnepélye.** Noviszadról jelentik: A noviszadi önkéntes tűzoltók július 4-ikén, testületük megalakulásának ötvenedik évfordulója alkalmából, a polgári lövöldében bankettel és táncal egybekötött kerti mulatságot rendez. Bankettre előjegyzéseket elfogad Kortz Kornél parancsnok.

— **Leszurta a vetélytársát.** Noviszadról jelentik: Nagy Lajos bacskogradistei legény vasárnap este nyolc órakor a bacskogradistei moziból Molnár Juliska olaváló leánnyal hazafelé tartott, miközben találkozott Kamzamári Jánossal, aki a leánynak már régóta udvarolt. Kamzamári féltékenységből kést döfött Nagy Lajos mellébe. Nagy ajultán esett össze, Molnár Juliska elmenekült. A csendőrség letartóztatta a késelő legényt, az életveszélyesen sebesültet pedig beszállították a kórházba. Kamzamárit átadták a noviszadi ügyészségnek.

— **A mérnökök szövetségének közgyűlése.** A Jugoszláv Mérnökök Országos Szövetsége vasárnap és hétfőn tartotta Beogradban rendes évi közgyűlést, amelyen a mérnökök szociális helyzetét vitatták meg. A közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben az állami mérnökök számára fizetésemelést kérnek. Hétfőn délután a közgyűlés diszközgyűléssé alakult át, amelyen a mérnökök testületileg ünnepezték meg Teszla Nikola, a kiváló jugoszláv elektrotechnikus-feltaláló hetvenedik születésnapját. A diszközgyűlésen megjelent Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter is, aki meleg hangon emlékezett meg az illusztris tudósról. A diszközgyűlés Teszla Nikolát tiszteletbeli tagjává választotta, a beogradi egyetem pedig a technikai tudományok disz doktorává avatta. A diszközgyűlésről névleges táviratot küldtek Teszlanak, aki Amerikában tartózkodik.

— **Sertésvész Martonoson.** Szentáról jelentik: Martonos sertésállományát sertésvész pusztítja. Az egészségügyi hatóságok minden óvintézkedést megtettek a járvány terjedésének a megakadályozására.

— **A görög anyakirálynőt Firenzében temetik el.** Rómából jelentik: Olga görög anyakirálynő holttestét szerdán délelőtt a római orosz templomból, ahol fel van ravatalozva, Firenzébe szállítják és ott Konstantin volt király mellett temetik el.

— **Uj zenetanár.** Vrbászról jelentik: Klein Gyula vrbászi fiatalember a bécsi Konzervatóriumban zenetanári oklevelet nyert.

— **A Duna-bizottság Pozsonyban marad.** Pozsonyból jelentik: A nemzetközi Duna-bizottság, melynek ülésai tegnap kezdődtek Pozsonyban, a következő államokat foglalja magában: Ausztria, Bulgária, Franciaország, Anglia, Magyarország, Jugoszlávia és Csehszlovákia. Már bizonyos, hogy a Duna-bizottság székhelye a következő öt évben Pozsony lesz.

— **Velimirovicsné kitoloncolják Magyarországból.** Budapestről jelentik: A rendőrség leleplezett egy titkos játékklubot, melyet Velimirovics Lázárné szerb miniszter özvegye tartott fenn. Minthogy Velimirovicsné jugoszláv állampolgár, a rendőrség ki fogja toloncolni Magyarországból.

— **Öngyilkosság a hivatalozobában.** Budapestről jelentik: Az öngyilkosok száma kedden újból szaporodott: Kenes Ede, az Anker biztosítótársaság ötvenéves tisztviselője a hivatalában revolverrel föbelőtte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Befejeződtek a vizsgálatok az elemi iskolákban.** A szuboticei városi- és tanyai iskolákban hétfőn fejeződtek be a vizsgálatok. A tanfelügyelőség jelentése szerint az előmenetel kielégítő.

— **Szenta város közgyűlése.** Szentáról jelentik: Szenta város kiszélesített tanácsa június hó 26-ikán szombaton délelőtt közgyűlést tart. A tárgysorozaton százhat pont szerepel. Köztük a Narodna Bankától 1921. évben felvett egymillió dinár beruházási kölcsönügyc. A tisztviselők napidíjának megállapítása. A hidvám leszállítása. A szerdai hetipiac felállítás. Az italfogyasztási adó leszállítása és a városi nyugdíjügy rendezése.

— **Felavatták Bécs város lakóházait.** Bécsből jelentik: Seitz polgármester ünnepélyesen felavatta a városnak most épült két nagy lakóháztelepét. Az egyikben 760, a másikban 272 lakás van.

— **A gyémántkardos szovjetkötet.** Londonból jelentik: A lapok szerint a szovjet londoni chargé d'affaires a király fogadó estélyén először jelent meg udvari öltözetben, azaz rövid diplomata nadrágban, aransujtásos zöld frakkban és a drágakövekkel ékesített diplomata-karddal.

— **Véget ért a sorozás Sztaribecsen.** Sztaribecseről jelentik: Az elmúlt csütörtökön ért véget a sztari-becsei és környékbeli 1906. évi születésű katonakötelesek sorozása. A sorozás a sztari-becsei kerületi parancsnokság épületében folyt. Június 10-én a nadalii, 11-én a turiai, 12-én a bácskogradistai, 14-én a sztari-becsei katonaköteleseket sorozták. A sorolá került ifjuságnak hetven százalékát találták alkalmasnak. Június 17-én a korábban alkalmatlanoknak nyilvánított és a sorozásokról valamilyen okból távol maradt ifjakat sorozták. A sorozóbizottság hétfőn Csurogra utazott.

— **Száz halott egy kínai áradás-ról.** Hong-Kongból jelentik: Egy hírtelen áradás elpusztította Kanton környékét. Több mint száz ember a hullámokba veszett. Az anyagi kárt négy millió dollárra becsülik. Kantonnal minden vasúti összeköttetés megszakadt.

— **A hidvámot nem szállítják le Szentin.** Szentáról jelentik: A szentai kereskedők a forgalom megnagyobbítása érdekében azt kérték a várostól, hogy a hidvámot lényegesen csökkentse. A városi tanács elutasította a kereskedők kérelmét, azzal az indoklással, hogy a hid fenntartási költsége évente 300.000 dinárba kerül és ha ezt a hidpénzből nem fedeznék, a város lakosságát még a mostaninál is erősebb pótdávval kellene sújtani.

— **Beogradi tanítók hangversenye Kikindán.** Kikindáról jelentik: A beogradi tanítók egyesülete görögkeleti pünkösdi első napján a »Marinkovics« nevű dalárdával kirándulást tett Kikindára. A száz főnyi kirándulótársaságot a vasútállomáson Budisin Joca képviselő, továbbá az egyházi, polgári és a közoktatásügyi hatóságok kiküldöttjei üdvözölték. A hangversenyt nagyszámu közönség hallgatta végig és lelkesen megtapsolta a szereplőket. A kirándulók tiszteletére a város bankettet rendezett. A beogradi tanítók hétfőn tértek vissza Beogradba.

— **Belratkozás.** A kereskedelmi- és iparügyi minisztérium fennhatósága alatt álló gyorsíróiskola kétéves tanfolyamára június hó 27-ikétől július hó 2-ikéig lehet beiratkozni naponta délelőtt 9—12 óráig. Subotica, VI., Petrogradska ulica 27. sz. a. Tandijmentességre igényt tartók a jelentkezés sorrendjében vétetnek fel meghatározott számban.

— **Az érettségi vizsgák eredménye a becskerekeli kereskedelmi akadémiában.** Becskerekről jelentik: A becskerekeli kereskedelmi akadémiában kedden hirdették ki az érettségi vizsgák eredményét. Az érettségre jelentkezett 32 diák közül 22 felelt meg, hatot egy évre, négy diákot pedig három hónapra visszavetettek. Az érettségizettek közül három kitüntetéssel vizsgázott: Engel Miklós, Popov Petár és Brankován Natália.

— **Betörések Csonoplján.** Szomborból jelentik: Az elmúlt éjszaka Csonoplján két betörést követtek el. Ismeretlen tettesek behatoltak Szabó István lakására, ahonnan tízenkétezer dinár értékű ruháneműt vittek el, utána pedig Gerlich József lakására törtek be, ahonnan négyezer dinár értékű holmit loptak el. A csendőrség a nyomozást megindította.

— **Befejeződött az érettségi a vrbászi gimnáziumban.** Vrbászról jelentik: A vrbászi gimnáziumban befejezték az érettségi vizsgálatokat. Az érettségre becsajított huszonhárom tanuló közül ketőt, Kohl Keresztélyt és Klein Jánost kitűnő írásbeli eredményük alapján felmentették a szóbeli vizsga alól, tizen-nyolcan sikerrel tették le a vizsgát, háromat két hónapra visszavetettek. Az érettségit tett növendékek a következő eredménnyel végeztek: jelesen érett három, jól érett hat, érett tizenegy. A vizsgát Kangrga Jován közoktatási miniszteri inspektor vezette.

— **Hivatalos jelentés a vetés állásáról Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A földművelési minisztérium vetési jelentése a következő: A rozs részben, az árpa általában igen jó, ugyszintén a zab. A nedves tavasz a mákra is jó hatással van és igen jó máktermés várható. A takarmányok jól fejlődtek, hasonlóképpen a legelők, azok kivételével, amelyek az árvízről szenvedtek. A cukorrépa fejlődése is kielégítő, ugyszintén a dohány és tengeri.

— **Eljegyzés.** Winter Sárkát eljegyezte Böhm Andor Noviszad. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Csendélet a szentai éjszakában.** Szentáról jelentik: Hétfő éjszaka Rajkovics Bozsó telepes többedmagával iddógált a Fehér hajó vendéglő kert-helyiségében. Bekukcskáltak az udvar melletti konyhába, majd csakhamar bes tért oda Rajkovics és ott agresszíven kezdett udvarolni a nőknek. Patericza Mátyás vendéglős kérte, ne zaklassa a nőket. Ekkor Rajkovics kihívta a folyósóra Patericzát és ott ütlegetni kezdte. A nagy dulakodás zajára Rajkovics társai kisiettek, de amint látták, hogy telepestársuk védtelen embert bántalmaz, kimentették a vendéglőt szorongatott helyzetéből. A kávéházi vendégek, dr. Konyovics Bozsidar orvos, Opacsics Zsárkó takarékpénztári igazgató és Peczárszky Iván városi tisztviselő asztalukhoz hívták a vendéglőt és mikor az elbeszélte nekik az inzultus lefolyását, egyszerre csak asztaluknál termett Rajkovics és Patericzát areul vágta. Hogy nagyobb botrány ne támadjon, a városházáról hívták rendőroket, akik nyomban jegyzőkönyvet vettek fel a botrányról. A vendéglős feljelentésére pedig a rendfőkapitányságon is megindították az eljárást becsületsértés és botrányokozás miatt Rajkovics ellen.

— **A sztari-becsei diákok hangversenye.** A sztari-becsei gimnázium fiú- és leány növendékei jól sikerült hangversenyt rendeztek. A hangverseny szereplői közül Görbe Veronka, Ádám Borbála, Zsivkovity Evica, Engelsmann Györgyike és Róth Ferenc, Spitzer Ilonka, Cvejanov Ruzsa, Markovity Mirkó, Susztrán Deszánka, Klein Zsuzsa, Popov Milán, Hubert Gyula, Gyorgyevity Vladimir, Szuboticski Nikola, Milin Radivoj, Pajity Sándor, Hadnagyev Predrag, Brankov Lázár, Popovity Szofika, Sárvári Böske és Milin Radivoj váltak ki.

— **Betörésért elítélt földmives.** Noviszadról jelentik: Panis Sima deszpot-szentiváni földmives 1922-ben betört Grujics Milicához és elloptott ezernyolcszáz dinárt. A noviszadi törvényszék kedden egy havi fogházra ítélte Panicsot.

— **A konstancai játékkaszinó.** Bukarestből jelentik: A konstancai játékkaszinót minisztertanácsi határozat alapján legközelebb ismét megnyitják. A kaszinót pár évvel ezelőtt a hazardjátékok tiltásáról szóló törvény alapján tiltották be. A Lupta jelentése szerint a kaszinó megnyitása Goga belügyminiszter kezdeményezésére történik, aki mint a román írók egyesületének volt elnöke az egyesületet olyképp akarja székházhoz juttatni, hogy a konstancai játékkaszinót az írók egyesületének adja.

— **Mire jó az ifjusági egyesület.** A Bácsmegeyi Napló június 20-iki számában megjelent »Mire jó az ifjusági egyesület« című hír a szontai ifjusági egyesületről szólt és Szenta neve csak nyomdaihibából került a közleménybe Szonta helyet. Ugyanezzel a közleménnyel kapcsolatban Mihalek József volt egyesületi elnök kérésére megállapítottuk, hogy Mihalek volt elnök, akit egy szontai ifjú inzultált, nem tanító, hanem iparos. Ez a körülmény természetesen semmivel sem menti az inzultust, amit általánosan mélyen elítélnek Szontán is s bizonyára Szentán is.

Ez Bayer eredeti csomagolása

Aspirin tablettáinak

Figyeljünk a kék-fehér-piros védjegyre!

— **A gyálaiak meghamisították uj jegyzőjük beiktatását.** Gyáláról jelentik: Hétfőn kellett volna beiktatni a község új jegyzőjét, azonban a beiktatási aktus a régi jegyzőhöz ragaszkodó lakosság fenyegető magatartása miatt elmaradt. A régi jegyző hívei ugyanis kapával-kaszával fellegyverkezve várták a község határában a főszolgabíró, aki erre a zavargások elkerülése végett visszafordult.

— **Embervédelmi kiállítás Budapesten.** Ezen kiállítás, mint ezt már lapunkban is közöltük, aug. 3-ig tart. Ez idő alatt ugy az SHS, mint a magyar vasutakon féláru jeggyel lehet Budapestre és vissza utazni és a magyar vizum 20 dinár árban szereshető be. Mint Beogradból értesülünk, a kedvezményekre jogosító igazolványok, egyelőre kifogytak és csak kb. 8 nap múlva érkeznek meg a beogradi m. kir. kereskedelmi megbízotthoz (Dr. Szilágyi, Beograd, Palata Akademié. — Telefon 20-23) és ugyanott szereshetők be e kiállításra vonatkozó mindennemű felvilágosítások. (Válaszbélyeg csatolandó).

— **Vasuti tolvajok.** Becskerekről jelentik: Kedd éjszaka a Szuboticáról Becskerekre haladó vonaton Szenta és Csóka között egy másodosztályu utas arra ébredt, hogy a sötétben valaki a zsebében kotorász. Nagy lármát csapott, mire az ismeretlen tolvajok leugrottak a vonatról és a sötétben elmenekültek.

— **Dr. Jociés Milorad közli az érdeklődőkkel,** hogy munkája, a »Büntetőtörvény magyarazattal és joggyakorlattal, vonatkozással az új javaslatra« betegsége következtében augusztus végén fog megjelenni.

— **A győzedelmes metafizika.** Ezen a címen írt nagyértékű tanulmányt Szántó Hugó a Korunk most megjelent júniusi számában. A szerző roppant érdekes írásban kimutatja, hogy az anyag végső egységei ép oly szellemi valóságok, mint a mi énünké. A Korunk egy másik érdekes tanulmányában Pfeiler Zsigmond élete munkáját méltatja s a pszichoanalízis eddigi eredményeiről ad jól áttekinthető képet. Keresztury Sándor a szlávkérdés mai politikai jelentőségét világítja meg különöntjából. Ezenkívül Max Planck-nak, a berlini egyetem híres fizikusának hosszabb tanulmányát hozza a Korunk új száma a fizika forradalmáról. Egyik nagy érdekessége az új számnak Radóné Kempner Magda nagyváradi írónő Integrállények című mély szimbolizmokkal teli, fantasztikus regénye, amelynek első része jelenik meg e számban. A Kulturkrönika-rovat Genthon István, Arthur Holtscher, a Szemle-rovat Fábry Zoltán, Ligeti Ernő, Elekés Miklós írásait közli. A Korunk havonta 80 oldal terjedelemben jelenik meg. Előfizetési ára félévre 360 lei, negyedévre 200 lei. Megrendelhető a szemle kiadóhivatalában, Cluj-Kolozsvár, Strada-Regala 47

A vádlottakból vádlók, a vádlókból — vádlottak lesznek

Bradvarovics Petar becskerekai állomásfőnök a szuboticei bíróság útján a következő helyreigazító nyilatkozatot küldte be hozzánk:

Lapjuk folyó hó 22-iki 142. számában nyugalmazott vasutas tollából cikk jelent meg a fenti címmel, amely többek között engem is támad némely állítólagos szabálytalanságok miatt szuboticei raktárfőnök koromból. A sajtótörvényre való hivatkozással kérem, hogy a következő számban közöljék alábbi nyilatkozatomat:

Szubotícán kerek két évig, 1923 június 1-től 1925-ig voltam a vasúti raktárfőnök. Hogy milyen voltam mint felelős, azt tudja nagyszámú alantós személyzetem s hogy milyen a felekkel szemben, azt nagyon jól tudja a kereskedővilág. Hogyan értékelték működésemet feljebbvalóim, arról tanuskodjanak Matics igazgató szavai, aki az igazgatóság két volt funkcionáriusának jelenlétében azt mondta: »Uram át-helyeztem önt Apatinba, de minthogy Becskereken szükségem van intelligens, képesített és energikus emberre, ott akarom önt látni«. Arra vonatkozólag, hogy mennyi bünyöség és szabálytalanság van raktárfőnöki működésében — amelyet csak egy év múlva vizsgáltak meg, miután megkezdődött a sajtókampány Matics ellen és amikor én őt bepereltem rágalmozásért — elegendő idézni az »affé« vizsgálóbiztosának, Mocics Brankónak kijelentését: »Majd ha megkapod a vádiratot a te ügyedben, jöjj el hozzám és az egész ügynek három sorban el kell intéződnöm, mert neked semmi vétked sincs.«

Szubotica, 1926 május 28.

Tisztelettel

Bradvarovics Petar

velikibecskekerek-begeji állomásfőnök

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Csütörtök, június 24.

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.15: Szimfonikus hangverseny.

Milanó (320): 16.30: Koncert. 21: Operaelőadás.

London (365): 16.15: Koncert. 18: Táncczene. 20: Hangverseny. 22: Koncert. 22.30: Táncczene.

Prága (368): 16.30: Koncert. 20: Zenekari hangverseny.

Breslau (418): 16.30: Koncert. 20: Operaelőadás.

Róma (425): 17.40: Jazzband. 21.10: Koncert.

Leipzig (452): 16.30: Koncert. 20.15: Részletek a »Faust« című operából.

München (485): 16.30: Koncert. 20: Hangverseny. 21.25: Vegyes kar hangversenye.

Berlin (504): 17: Szórakoztató zene. 18. Uzsonnahangverseny. 19: Operaelőadás. 22.30: Táncczene.

Brünn (521): 19: Koncert. 20: Szinieleőadás.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17: Phonokonzert. 20.30: Hangverseny. 22: Kamarazene.

KINTORNA

A hegedümvész, akit Kohnék rá akarnak bírni, hogy jöjjön a házi estélyükre, többek között elmondja, hogy a hegedüje kétszáz éves. Mikor aztán Kohnék magukra maradnak, Kohné dühösen rászól az urára:

— Na és tönkrementél volna, ha adsz neki száz koronát, hogy vegyen már magának egy újat?

*

Weichenstein és Lewy az állatkertben állnak egy ketrec előtt. A ketrecben egy különleges szárnyaspár van.

— Látod Lewy — szól Weichenstein — én is szeretnék ilyen jól élni, mint ezek itt.

— Hogy-hogy? — kérdi Lewy.

— Ha a kakas akarja, hogy legyen gyerekek, ráülteti a tyukot a tojásra, ha nem akarja — ná, akkor csináltat magának a tojásokból rán ottát.

*

Kohn elmeséli Grünnek, hogy egy fillér hozomány nélkül nősi meg.

— Na, akkor te egy nagy idealista lehetsz.

— Egy frászt. Az apósom egy nagy svindler.

*

A szuboticei piacon az egyik kofa feltűnő táblát helyezett a cseresznyével teli kosarai fölé, ezzel a felirattal: »Bicsérdy-cseresznye«.

Az egyik vevő kíváncsian kérdi meg a kofát:

— Mért hívják ezt Bicsérdy-cseresznyének?

— Mán csak azért — magyarázza a modern kofaasszony — mert a Bicsérdy híveinek nem szabad ugy-e lust emni, ebben a cseresznyében meg nincs egyetlen kukac sem.

KÖZGAZDASÁG

Csöd. Noviszadról jelentik: *Johanek István*, titeli kézműárkereskedő önmaga ellen a csöd elrendelését kérte. A noviszadi törvényszék mint csödbíró, a csödot elrendelte és csödbiztosul dr. *Novák Tomisláv* törvényszéki bírót, csödtömeg gondnokul dr. *Anojdzics Szteván* titli ügyvédet nevezte ki. A követelések bejelentésének határideje július 31., likvidációs tárgyalás augusztus 20-án és a csödválasztmány megalakítása augusztus 24-én.

A bánáti komlótermés. Becskerekről jelentik: A komlótermelés a Bánátban fokozatosan terjed. Ebben az évben igen jó komlótermésre van kilátás a Bánátban és a komló ára magasanak ígérkezik, mert Saazban, a komló világpiacán meglehetősen áremelkedés volt. A kereskedők már most 5000—5500 dinárt ajánlanak a komló métermázsáért.

Tovább javul a dinár Zürichben. Zürichből jelentik: Zürichben kedden délelőtt a dinárban folytatódott a javulás. A nyitás 9.1625 volt, a zárlat 9.15.

A Vajdaságnak csak egy jutott. Beogradból jelentik: *Milenkovics*, a vasútépítési osztály főnöke kimutatást készített a háború után Jugoszláviában épített új vasútvonalak költségeiről. A kimutatás szerint az egész ország területén 16 új vasútvonal létesült, amelyek összesen 911 millió dinárba kerültek. Az új vonalak között csak egy van a Vajdaság területén, a Titel—orlovati vonal, amelynek építésére 64 millió dinárt fordítottak.

Megszigorítják a határok őrzését. Beogradból jelentik: Dr. *Pérics Ninkó* pénzügyminiszter a minisztertanács jóváhagyásával legközelebb megszigorítja az ellenőrzést az ország határain a csempészés megakadályozása céljából, valamint szigorúbb felügyeletet rendel el a határhoz vezető vasútvonalak működésé-

felett. Az utóbbi időben ugyanis a pénzügyminiszterhez érkezett jelentések szerint a csempészés nagyon elszaporodott és igen nagy károkat okoz az államnak, ezért egy külön bizottság szigorú szabályzatot fog kidolgozni az áruk elvámolására és a határon átlépő utasok ellenőrzésére. Megállapítást nyert, hogy különösen a valuták csempészése van elterjedve és rengeteg valutát csempésztek ki Jugoszláviából a külföldre.

Szentán nem lesz három hetipiac. Szentáról jelentik: A szentai kereskedők egyesülete és az iparistület együttesen kérte a városi tanácstól, hogy a jelenlegi hétfői és pénteki hetipiac mellett a jövőben szerdán is tartanak hetipiacot. A városi tanács elutasította a kereskedők és iparosok kérését, mert a tanács szerint két piaci nap teljesen elegendő Szentán is, hosszas utánjárás volna szükséges az új piaci nap létesítéséhez, mert a belügyminiszteri engedélyen kívül az összes környékbeli község és falu lakosságának a hozzájárulását is meg kell szerezni.

SPORT

SZTARIVRBÁSZ:

Technika (Sztaribecse)—Vojvoda Putnik (Sztarivrbász) 1:0 (1:0). Biró: Hauschner. A vendégcsapat egyetlen gólját az első félidő 25-ik percében Pollák lötte tizenegyesből.

Sztaribecsei Soko oldboj A—B. 3:3 (2:0). Jók voltak: Zsikics és Petljanszki.

A sztaribecsei Tesla kerékpár egyesület propaganda versenye. Sztaribecseről jelentik: Vasárnap délután, három és fél órai kezdettel tartotta meg a sztari-becsei Tesla kerékpáregylet propaganda versenyét. A versenyen résztvevtek a velikibecskekerek, noviszadi és kikindai kerékpár egyesületek versenyzői is. A verseny eredményei: 10 km. távolság: 1. Palkovics (Noviszad), 2. Ferenczi (Becskekerek), 3. Kovács (Noviszad), 6 km. távolság: 1. Schosberger (Noviszad), 2. Schaffer (Noviszad), 3. Tényi (Becskekerek), 4 km. távolság: 1. Palkovics (Noviszad), 2. Kovács (Noviszad), 3. Gerlach (Noviszad), 1000 m. (1 km). 1. Gerlach (Noviszad), 2. Kovács (Noviszad), 3. Adler (Kikinda), Lassúsági 100 méter: 1. Kovács (Noviszad), 2. Adler (Kikinda), 3. Pauser (Noviszad).

50 év óta

világhírnévnek
örvend mint a

legjobb
cipőkrém

Schmoll Pasta

A cipőnek lakkszerű mélyfeketé fényt ad, konzerválja és puhán tartja a bőrt
Kapható minden színben

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926 június 22.

Budapest deviza 1261—1266, valuta 1256—1265.

Prága deviza 59.725—60.225, valuta 59.40—59.90.

Bécs deviza 1247.75—1251.75, valuta 1246—1252.

Trieszt deviza 48.60—49.20.

London deviza 276.

Zürich, jun. 22. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 14.55, London 25.1375, Newyork 516.50, Brüsszel 14.70, Milanó 18.55, Amsterdam 207.50, Berlin 123.50, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.30, Varsó 39.5, Budapest 72.20, Bukarest 2.20.

Zagreb, jun. 22. Zárlat: Páris 161.66—163.66, London 275.01—276.21, Newyork 55.38—56.68, Zürich 10.94—10.98, Trieszt, 202.90—204.10, Berlin 13.46—13.50, Bécs 797.10—801.40, Prága 167.30—168.30.

Becskekerek gabonapiac. A becskekerek gabonapiacán kedden a forgalom gyöngye volt. Buza 320—322½, tengeri 142—145. Repcében erős kínálat alakult ki 3600 dináros ár mellett. Zab és árpa nem került piacra.

Budapesti gabonatózsde, jun. 22. A határidőpiacra a forgalom vontatottan indult, később azonban élénkebbé vált, az irányzat gyenge. Hivatalos ármegállapítások: Magyar buza szeptemberre 358, zárlat 360—361, októberre 358—362, zárlat 362—363, magyar rozs szeptemberre 244—249, zárlat 243—244, októberre 245, zárlat 244—245. A készáruipiacon búzában és rozsbán jobb kínálat mutatkozott, a kereslet tartózkodó, az árak olcsóbbak, a tengeri tartott. A magpiacra élénk a forgalom, a repceüzlet megindult és nagyobb kötések történtek augusztusi szállításra Jugoszlávia részére. A lisztpiac csendes. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: buza 425—445, újbuza 360, rozs 235—240, árpa 245—255, sörárpa 300—325, zab 282.5—287.5, tengeri 230—235, korpa 167.5—170, repce 277.5—287.

Noviszadi terménytózsde, jun. 22. Buza: 1 vagon szerémi 75 kilós, 2—3%-os 330 dinár, 7 vagon bácskai 337.50—332.50 dinár. Árpa: 1 és fél vagon bácskai 195 dinár. Tengeri: 9 vagon bácskai 152.50 dinár, 3 vagon bácskai, fehér 152.50 dinár. Bab: 1 vagon szerémi, fehér, paritás és reláció India 152.50 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás G. bácskai 530 dinár, egy vagon 5-ös bácskai 430 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 26 és fél vagon.

Szombori terménytózsde, jun. 22. Buza Szombor-környéki, noviszadi, szuboticei, oszijekai, szerémségi 330—335 dinár. Árpa 61—62 kilós 140—145 dinár, 63—64 kilós 150—155 dinár, 64—65 kilós 155—160 dinár, 66 kilós 160—170 dinár. Bab, fehér 140—150 dinár. Rozs bácskai 170—175 dinár. Zab bácskai szlavóniai 187.50—192.50 dinár. Tengeri Szombor, Noviszad, Szuboticei-környéki 150—152 dinár, szerémségi 152.50—157.50 dinár. Tisza, Duna, Bega hajó 146—148 dinár. Liszt 0-ás GG. 510—530 dinár, 2-es 460—480 dinár, 5-ös 405—420 dinár, 6-os 310—320 dinár, 7-es 192—210 dinár, 8-as 130—140 dinár. Korpa 115—125 dinár. Irányzat: lanyha. Forgalom: 71 vagon.

Csfkágói gabonatózsde, jun. 22. Buza júliusra 137.625, buza szeptemberre 133.625, buza decemberre 135.875. Tengeri júliusra 69.75, tengeri szeptemberre 75.125, tengeri decemberre 77. Zab júliusra 40, zab szeptemberre 41, zab decemberre 42.75. Rozs júliusra 92.625, rozs szeptemberre 96, rozs decemberre 98.5.

Newyorki gabonatózsde, jun. 22. Buza őszi vörös 165.625, buza őszi kemény 173.625. Tengeri 81.75. Liszt 725—775.

Ujból megnyit
Hotel National
Wien, II., Taborstrasse 18.
Telefon 44—503.

Teljesen újonnan berendezve, központi fűtés, 200 szoba meleg és hideg folyóvízzel, fürdők, központi fűtés, lift. Szobák: 5-6 helyes, 3-4 helyes, 2-3 helyes és vendéglő a házban.

Mérsékelt árak! Új vezetőség!
Magyar társaság találkozó helye.
4889

NYILTTÉR.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy leányomnak Czopkó Marisnak ne hitelezzenek, mert adósságait ki nem fizetem.

Szobotica, 1926. június 22.

Czopkó József

5534

„POMOĆ“

za porodjaj, razudatbu i pokopno udruženje
Sombor

Értesítjük képviselőinket s tagjainkat, hogy július hó 8, 9 és 10-én a házassági csoportban kifizetésre kerülnek a következő könyvek: Subotica 68, 67, 114, 25, 26, 17 és 86, Zagreb 886, Senta 902, Sombor 660 a, Apatin 619, Vršac 974, B.-Arandjelovo 682, Ada 830, Mol 343.

A szülészeti csoportban: Subotica 95 és 59, Sombor 191, Cantavir 313, Svetozar-Miletić 458, St.-Bečej 452, Mol 18 kif. sorszám.

A hadalozási csoportban: Subotica 20 és 201, Sombor 20 kifizetési sorszám. Titel 133, Padej 519, Mko-palj 550.

Kérjük tagjainkat, hogy a hátralékos díjakat legkésőbb f. hó 27-ig annál is inkább befizessék, mert csak azon könyvek lesznek kifizelve, kiknek összes díjai jelzett napig beérkeztek.

5545

Az igazgatóság.

Nyilatkozat

Ezton értesitek mindenkit, hogy apántól Ménesi Páltól különváltam. Figyelmeztetem a i. közönséget, hogy neki ne hitelezzenek, mert azokat nem ismerem el és nem fizetem ki.

5541

Ménesi Lajos, Ada

VOJNO ODELENJE GRADA SUBOTICE.

V. br. 3081/1926.

Oglas

Usled dopisa Starobečejskog vojnog okruga od 14 juna 1926. br. Pov. 1760. pozivaju se svi vojnoobveznici, koje su soferi, motorciklisti i velosipedisti, da se najdalje do 26. juna 1926. prijave ovogradskom vojnom odeljenju (Varoška kuća II. sprat soba br. 131) popisa radi.

Prijaviti se ima svaki pojedini lično, ima sa sobom poneti i sve vojne isprave, a tko se ovom pozivu ne odazove, biće kažnjen po propisima zakona o ustrojstvu vojske.

Subotica, dne 19. juna 1926.

5540

Vojno odeljenje

MALOM

és HÁZELADÁS

Starakanjižán forgalmashelyen lévő Leko-féle gőzmalom a hozzátartozó lakóházzal s egyholdnyi területtel eladó. Érdeklődhetni Sentán aul-irt csődtömeggondnoknál.

Dr. Branislav Pecárski

5398

Felhívás

a Concordia temetkezési egyesület tagjaihoz!

Felkérem mindazon tagtársaimat, kiknek az egyesület ellen valami kifogásuk van (különösen az egyszerre való sok esetek befizetése miatt), sziveskedjenek azt velem tudatni és egy később megtartandó közös értekezleten megbeszélve a sérelmeket, azt a választmány elé fogjuk terjeszteni.

Evetovics Miklós
Paja Kujundžićeva ul. 11

Kereskedelmileg kiválóan képzett, szorgalmas, önálló, tökéletes

német levelezőt keres

gyárvalat az eladás vezetőjére. Csak elsőrangú szak-erők ajánlataira a villamossági szakmából az eddigi működésük és fizetési igényük megjelölésével reflektálunk. — Ajánlatokat „Gyárvalat” jelige alatt Schmolka hirdetőiroda, Novisad, Futoška 2. továbbít.

IRÓGÉPET

jókarban, latin betűkkel

keresünk megvételre

Ajánlatok:

Medjunarodni Prometni Novinski i Oglasni Zavod
d. d. Podružnica Subotica, Vojnovičeva ulica 7.
intézendők. 5546

TÉGLA

Legjobb minőségű gépsárból készült

FALI, GÉP és NYERSELNI VALÓ ROHBAN TÉGLA

stb. téglagyári termékek legjutányosabban szerezhetőek be a Kovács-féle téglagyárban Suboticán Vidékre saját iparvágányunkon vagonba rakva. Helyben legjutányosabban há. hoz szállítva. Telefon 3-15. Levélcím: Hermann Vilmos Subotica, Karadžićeva ul. 12

Az 1925-ös párisi világkiállításon
kitüntetett

BUTORMINTÁK

és egyszerűbb butorok olcsó, de csak el örendű kivitelben

Gayer Károly és Pál szakkereskedése mellett

Gayer Jakab butorgyárában Novi-Vrbas

készülnek

KÖZVELENI ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉS PÁRISSAL

Alkalmi gépvétel!

35 HP KÖRTING szívógázmotor, alig használt kintűnő gép, komplet 20 HP TITAN szívógázmagánjáró, keveset használt, gyárilag javított. 25/32 HP új KEMNA gőzmagánjáró, 8 HP Hofherr-Schrautz huzatos gőzlokomobil, fiatal gép, 10 légkörös, 12 HP új KÖRTING motorek, szántó csépel, bármilyen üzemi célra alkalmas. 10 HP új CLIMAX, nyersolajlokomobil, 6 HP új benzinlokomobil, 26 coll dobszélességű PRIMUS III-a jelű verőléces golyóseséplő, osztályozó hengerrel.

Fenti gépek

Zikmund i Drug gépgyárában Novisad

megtekinthetők és bámulatol olcsó árban kaphatók

Kérjen árajánlatot!

Valódi francia

LION NOIR CIPŐKRÉM

Főraktár:

Kaufmann Hermann bórkereskedőnél
Subotica, a j helyiség volt „Narod” kávéház helyén

Nagy raktár

mindennemű butor bőrökben

Vaskereskedősegédek

akik 2000 dinár óvadékot tudnak letenni, állandó és jövedelmező, lakhelyükön üzhető képviselést kaphatnak. Ajánlatok küldendők:

JUGOSZLÁVIA LEGNAGYOBB SZERSZÁM, VERET
ÉS MINDENMŰ IPARI SZÜKSÉGLETEK
KIVITELI HÁZA

VINKO ŽAKMAN, Zagreb, Vlaška ul. 95

Néhai Pollák Lajos örökösének tulajdonát képező VII. kör Zrinjski tér 18. sz., a.

ház

szabad kézből örök áron eladó.

Feltételek iránt érdeklődni lehet a tulajdonosoknál, valamint dr. Singer Simon, dr. Krisztháber Gyula és dr. Bán Lajos ügyvédeknel (VIII. kör Aleksandrova ul. 5. sz.) akik a ház eladásával megbízattak.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.

Táviratcím: Kenderipar.

Detallüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

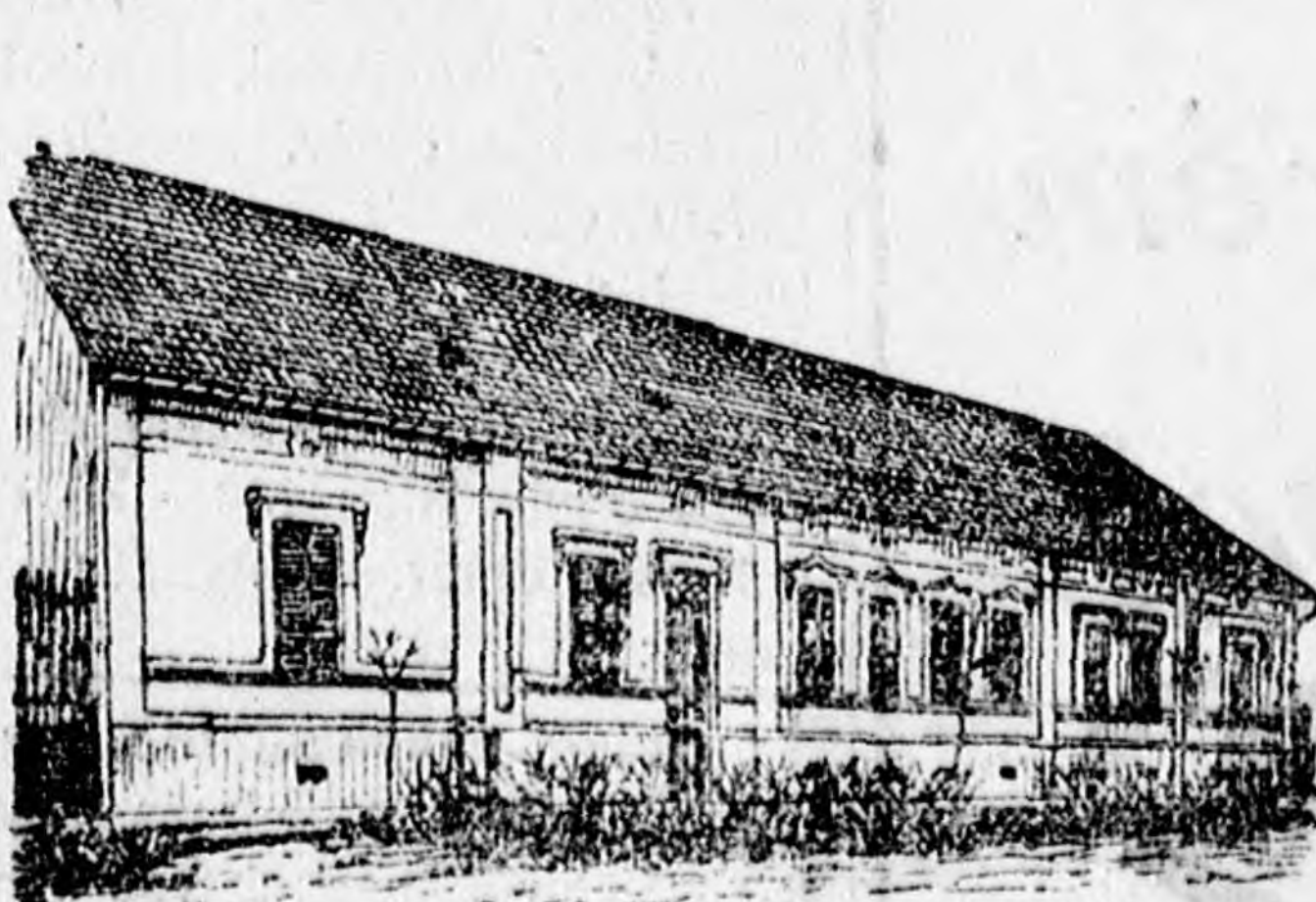
ZSÁK

ZSINEG

PONYVA

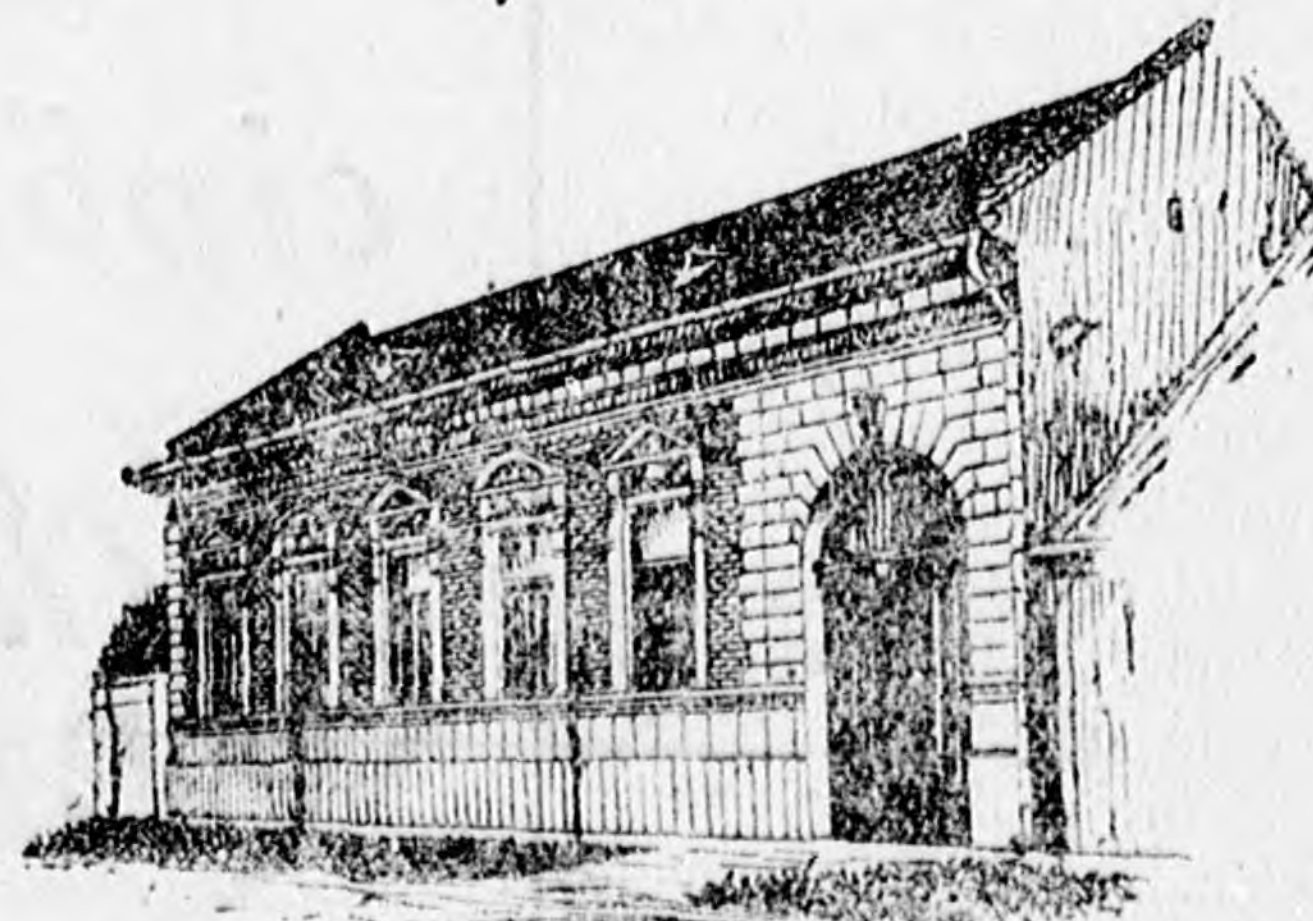
tűzoltó és kerti tömlők, hevederek, kárpitos kellékek, ponyva kölcsönintézet, kender és manilla kévekötő fonalak. — Leszállított árak.

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

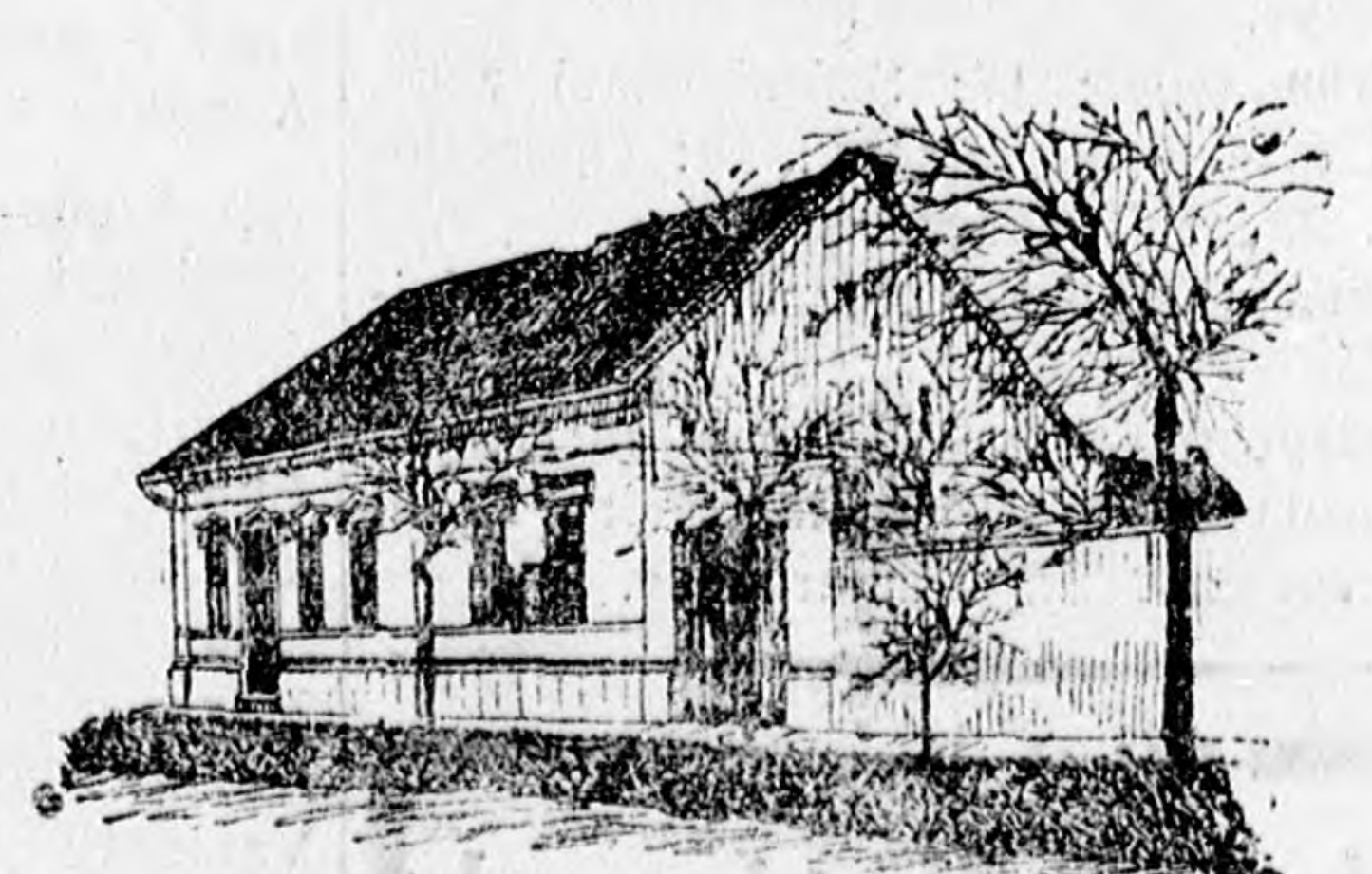
I. nyeremény

Huzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

II. nyeremény

Ez a három ház a sombori Rökkantsorsjegy
nyereménye. Ezenkívül 225 értéktárgy

III. nyeremény

Huzási jegyzeket az újságokban küzzétesszük
Kapható mindenütt

Képviseletet és elárulást magas jutalék mellett felvesszünk. Irásbeli ajánlatokat Rökkant-Egylet Sorsjegyzosztálya Szubotica, postafiók 43 címre.

Benzintankállomás!
Adómentes benzinraktár!
 Minden mezőgazdának díjtalanul megszerezük az adómentes benzinvásárlásra az engedélyt
Astra D. D., Veliki-Becskerek
 Sürgőnycim: Petrefenix. Telefon 202.
 Kötő minőségű amerikai kenő- és hengerolajok, autóolaj. Legolcsóbb beszerzési forrás cséplőgépolajokban

A LÉTEZŐ LEGJOBB GYÓGYMÓD!
A VILÁG LEGSZEBB FÜRDŐHELYÉN!
 Beteg Ön? Akar meggyógyulni? Ugy utazzók rögtön **BLED-be (Veldes)**
 Prospektust díjmentesen küld a Sonnenheil-anstalt „RIKLI“ Bled (Jugoszlavia) (Oberkrain) Idény május 15-től október 1-ig

JUGOSZLÁV SZERB és HORVÁT NEMZETI ZÁSZNOK
 tiszta gyapjuból, színe nap és víz ellen garántál
 75 cm széles 120 cm hosszú Din. 70.—
 100 cm széles 150 cm hosszú Din. 100.—
 110 cm széles 200 cm hosszú Din. 150.—
 120 cm széles 250 cm hosszú Din. 200.—
 150 cm széles 300 cm hosszú Din. 300.—
 szállítunk bérmentve az összeg előre való beküldésnél vagy utánvéttel.
KLEIN i WINKLER SUBOTICA, Trumbiceva ul. 22
 Vizitelladók kérjenek ajánlatot!

Fagylalt-gépek
BARZEL
 VASKERESKEDÉS SUBOTICA
 KUNETZ HÁZ

OGRIZEK I DRUG hordógyára OSIJEK I.
 Készít mindennemű: boros-, pálinkás-, lekváros- és zsiros transzport- és lagerhordókat
 Olcsó árak! Kérjen ajánlatot!

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARITÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁR JEGYZÉKET.
CSAK

BRACA GOLDNER
 JÉGSZEKRÉNY FABRIKA ÉS REZARUGYAR
 SUBOTICA
 FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

A kávé akkor jó, ha friss!
 Suboticán csak egy üzletben kaphat naponta négyféle friss pörkölt kávé.
SUGAR MANÓ CÉGNÉL

I-a aprított bükk-tüzifa
 100 klgr.-ként házhoz szállítva
Din. 38.—
Vujkovic J. és Tsa
 faterlepe Jukičeva. és Sca'us Viator ul. Telefon 6-69.

SPECIALIS ÜZEM
RADIO, AUTOMOBIL és STABIL AKKUMULÁTOROKBAN
 Ujjonnan épít minden cédra akkumulátor le'epket, javít és tölt bármilyen gyártmányú a legjobb gyártmányú anyaggal, garanciával
 E szakmához bárkinek szaktanácsosai szolgál
WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIČEVA UL. 2.

Kereskedők figyelmébe!
 A t. kereskedő urak szives tudomására hozzuk, hogy **a Rieger-féle sónagykereskedést újból megnyitottuk** és azt a kereskedő urak szives figyelmébe ajánljuk.
 Telefon 6. **Rieger és Hunyadi.**

ELSŐ SUBOTICAI PAPIRZACSKÓGYÁR
F. BEDŐ SUBOTICA ŠENOJE UL. 19. TELEFON 436.
 Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit.
 Kérjen mintát és árajánlatot.

"DAMA" FEHÉRNEMÜSZALÓN

 A legújabb szabásu ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurra!, ptycoennel stb.
Toistojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

FELLENDÜL AZ ÜZLETE
 ha csinos és izléses levélpapíron levelez!
 Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.
Szállítunk
500 drb nagy levélpapírt, 500 finom boritékot összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért összesen 280 dinárért.
 Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
 Olcsóbb mint ha papirszeletekre írja a számláit
 Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izléses kivitel.
 Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt
 Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

ABBÁZIA
 egyik legnagyobb és minden kényelemmel berendezett szállója
BRISTOL-NAGYSZÁLLODA
 a magyarországi, erdélyi és bácskai közönség egyik legkedveltebb hotelje.
 Folyó év április 20 óta, alantírt új tulajdonos kezelésében. 120 elegáns, modern komforttal berendezett szoba. Központi fekvés. — A leggourmandabb izlést kielégítő magyar és francia konyha. Penziórendszer 40 lírától feljebb. — Este tánc.
 Bérlok: **Dr. Illés István nagyváradi ügyvéd és neje**

ESTI KURIR
 budapesti estilap. Főszerkesztő: **Rassay Károly**
 A liberális polgárság lapja.
 A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható a kora délelőtti órákban. Egyes szám ára hétköznapon 2-50 din., a keddi szám 3-50 din. Előfizetési díj egy hónapra 60 din.
 Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizományos **Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasni Zavod d. d.**
 Podružnica Subotica, Vojnovičeva ul. 7.

1926. június 26-tól július 5-ig
 Ötelsége védnöksége alatt

VI. LJUBLJANAI Nemzetközi Mintanagyvásár
 Az ország legöregebb és legjobban látogatott gazdasági kiállítása kereskedők, iparosok és gyárosok találkozója.
 Csak elsőrangú cégek állítanak ki. Árak versenymentesek.
 Legkedvezőbb alkalom áruvásárlásra.
 Állandó igazolvány 50% engedménnyel az összes vonatokra (kivéve az S. O. E.) ára 30 dinár.
 Legjobb alkalom Szlovénia gyönyörű alpesi vidékeinek és fürdőinek megtekintésére
 Műszaki újdonságok. „Sloven nő” „Egészségügyi kiállítás” Lakások biztosítva
 Igazolványok kaphatók pénztintézetekben, gazdasági egyesületekben, menetjegy irodákban.

KORZÓ MOZI

Június 24-27. Csütörtök-vasárnap Douglas házaspár Suboticán! Douglas Fairbanks Amerika ünnepelt artijája keltős főszerepben

ZORRO A FEKETE LOVAG

Jókat Szegény gazdagok-ja elevenedik meg a híres Palla Negra titokzatos kulandával és szerelmével ebben a lebilincselő érdekes spanyol filmben

LIFKA MOZI

Június 24-27. Csütörtök-vasárnap Douglas házaspár Suboticán! MARY PICKFORD Douglas Fairbanks felesége keltős főszerepben

KIS LORD

H. Burnelle világhírű regénye, melyben az isteni MARY nemcsak a kis lordot de az anyja szerepét is eddig még nem látott kedvességgel alakítja

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogzott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Kiszolgáló kisasszony felvették a Korzó cukrászdában. 5550

Auto kitűnő Appel-gyártmány. 4 üléses kis kocsi olcsón eladó. Feltsch Gáspárnál, Szomborban. 5428

Beer Zsigmond háza Bačka-Topofán eladó. Felvételre deklódní ugyanott. 5530

CIROKSEPRŐT minden kivételben legelőnyösebben szállít DIENER NÁNDOR CRVENKA (Bácska)

VÉTEL-ELADÁS

Eladó jó állapotban lévő 60-70 lóerős szivógázmotor teljes felszereléssel. Svoboda műmalmom. Bajmók. 5418

Zsiros és boros HORDÓK állandó raktára KRIZ LAJOS géperőre berendezett kádárüzemében, Subotica, Mazuraneviceva ul. 19. 2770

KÜLÖNFÉLE

Elsőrendű diétás finom házikoszt kapható. Znai Jovin trg 3. Telefon 363. 5350

Bérbevennék jó forgalmu pékséget. Ajánlatokat a bérösszeg és a feltételek megjelölésével »Bérbevevő« jellegre a kiadóba kérék. 5512

Családi nyaralóhely! Tavasszal, nyáron és ősszel. Napfürdők Celje mellett Szlovéniában. Maximilian üdülőthron Teharje-Celje. Szép, egészséges, hegyes vidék. Világos, lakályos szobák: dus, kiadó ellátás. Rádiószalón, park, iátéktér, autó. Gyermekeknek 50%-os ármérséklés. Felvilágosítással és prospektussal szolgál a tulajdonos: Max Oswatitsch jun., Celje. 4934

Bőröndök, neseserek, kollekcio-és autókoferek és saját készítményű ridikülők a legnagyobb választékban. Javításokat a legolcsóbb áron SZABÓ nyerges szűgyártó és bőrfűzős Harambašićevn ul. 1. 5510

Komplett háló lakással együtt eladó, esetleg átadó. Cim a kiadóban. 5479

Speciális órajavításokat legszakszerűbben végez KREKUS óra specialista Subotica Gyümölcsplac 4. Aranyművesek során

Közvetítünk: Adó- és vámügyekben, mindennemű engedélyk beszerzésénél, (trafik, vendéglő, iparjog stb.) állampolgársági és ittartózkodási engedélyk, nyugdíjrendezés, utlevél-vízum beszerzésnél az összes államokba. Levelezni és értekezni lehet az irodával bármely nyelven. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra ul. 9. 5544

Kérjen mindenütt RADIĆ i DRUG-féle tescheni TEAVAJAT mely a gyermekeket legjobban bírálja és táplálja Kapható minden jobb fűszer-és csomagelőzben Főraktár: Vukovićeva ul. 10. FRANKNÁL

Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra ulica 9. Utlevelek konzuli láttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta útján. 5542

FIGYELEM! Templom-,szobafestést és mázóást a legmagasabb igényeknek megfelelően a legolcsóbban végzi KORVATH ALMÁSHI JÓZSEF Subot ca, Skolus Viator ulica 75.

Regruták! Nyugalmazott ezredes felvilágosítást ad katonaiügyekben és minden szabályozható kötelezettségekben. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralja Aleksandra ul. 9. Subotica. 5543

Különbeíratu, szép, tiszta butorozott szoba a központban telefonhasználattal azonnal kiadó. Kornhauser, Petrogradska (István-u.) ul. 19. Telefon sz. 8-11. 5538

NARODNI BIOSKOP Június 26-27-én Szombat-vasárnap Stuart Vebns-nek a detektív filmnek legnagyobb szenzációs alkotása A MALAJI LEBUJ 6 felvonásban 28-29-én. Hétfő-kedd A szerelem utvezetője társadalmi film 6 felvonásban A fűszerepben: Marelle Albini és Alfred Abel Az előadások kezdete hétköznap 6 és fél 9. vasár és ünnepnap 4, 6 és fél 9 órakor

Üzletáthelyezés miatt kiárusított damasztárú rakományt készpénzfizetés mellett 30 %-al olcsóbban a napi áron alul. Ugyanott proviziós utazó felvételt, de csak tisztességes íóhet számitásba. Tabó József műszöví Bezdán, Bačka. 5510

ELŐNY OMDÁT MÓDERNÜL FELSZERELVE legolcsóbban szállít LEOPOLD SÁMUEL SABLONGYÁRA SENTA 257

Eutorozott szoba kiadó, ugyanott egyes butorazók eladó. Cim: Harambašićeva ul. 3. 5511

Jegygyűriük és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbbak ADÁM ékszerésznél, Rudió ul. 6.

Főmelnár kerestetik két vagonos motormalmunk részére. Ajánlatokat az életkor, eddigi működés és fizetési igények megjelölése mellett Emília-malom és olajgyár Rt. Jásza Tomiő (ezelőtt Módos) intézendők. 5532

Nea-Crem legmegbízhatóbb arc- és kézápoló KORONA GYÓGYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

Nem létezik szeplő, májfolt, pattanás és más szépséghibák. Ha a »Pompadour«-szalónban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat lelsőrangú férőmunkaerők által, hajfestés Innetoval, manikür.

Litográfia MUNKÁK Legjűltanyosabbak FISCHER ERNŐ GRAFIKAI MŰINTÉZE TEBE SUBOTICA

Gummbélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

HÁZASSÁG

50 éves önálló kereskedő lezzáilló szerény leány vagy gyermektelen nő ismeretségét keresi házasság céljából. Hozomány nem kell, teljes című leveleket a kiadóhivatal továbbít »Jó gazdasszony« címen. 5500

Olcsó fogászat

minden hétfő, szerda és pénteken d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig Suboticán Jelačićeva ul. 1., I. emelet Karadjordjev trg sarkán Rudió kitérővel szemben 22 karátos aranykorona 200 D. Double korona 100 dinár. Fehér fog 50 dinár Foghuzás 20 dinár

FOGLALKOZÁS

Szerény, intelligens urileány házi kisasszonynak, házvezetőnőnek vagy társalkodónőnek menne. Hasonló minőségben már volt alkalmazva, bizonyítványai kitűnők. Jól süt, főz, szépen kézimunkázik s az összes háztartásba vágó dolgokat érti. Cim: Fekete könyvnyomda Senta, G. I. 5517

Bükküzifa

elsőrendű, Tölgytüzifa hasáb és dorong, Tölgy és szil tüzifa háltaozó dorong vagonfételekben kapható Uradalom »KUTINA« posta KUTINA

Borbélysegédet állandó munkára felvesz Frádl Ádám Apatin, Fő-ucca. 5515

Manikürözönőt és egy buborékvágót, magas fizetés-sel felvesz Kummerkramer, Sombor. Csak elsőrendű munkaerők jönnek figyelembe! 3375

Csónak

meghajtására használható kevéssé használt egy drb Ford motor és egy drb 35-40 HP. Daimler motor olcsón eladó. Megtekinthető Pöldvári Bélánál Stari-Bečejen. 4724

Szegédmunkást famegmunkáló gének mellé azonnali belépésre keres Braća Goldner Subotica, Jugovíćeva ulica 20. 5553

Fényképészegéd elsőrendű negatív és pozitív retusőr azonnali belépésre felvételt. Lengyel Géza fényképész Szubotica. 5539

A »BULLE-CLOCK« óra kizárólagos elárusító KLEIN és FREYGANG órák és ékszerész, NOVISAD SIGMUND RÉVÉSZ órák és ékszerész, V. BEČKEREN STEFAN RAUSCHAN órák és ékszerész, PANČEVO HERMAN WATZEK órák és ékszerész, VRŠAC

A »BULLE-CLOCK« órák részére vojvodinai városokban képviselőik kerestelenek. Érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást:

VIG ÁDÁM Novisad Jevrejska ul. 2 5291

Fräulein deutsch, serbisch, ungarisch perfekt sucht tagsüber Stelle. Adressen erbittet in die Administration. 5551

Előnyomdat

legújabb rajzokkal felszerelve olcsón szállít Bleier Márk I. Jugosl. Előnyomdat Berendezési Gyára - SENTA -

Borbélysegédet, ki már jobb üzletben dolgozott, keresek azonnali belépésre. Huszák fodrász Szubotica, Aleksandrova ulica 15. 5549

FIGYELEM!

Eredeti Wertheim páncélkasszák

teljesen biztos minden betörés ellen megfurhatatlan, tüzbiztos, anyaga nem olvasztható (Autogen) különböző nagyságokban raktáron, előnyös árak, míg a készlet tart.

KAPHATÓ: V. KUČERA ZAGREB, ILICA 21. (az udvarban) 5233